

**YLITORNION
SEURAKUNTA**

AVOIN JA REILUSTI KRISTITTY

**TALOUSARVIO JA
TOIMINTASUUNNITELMA
2025**

TALOUSSUUNNITELMAT 2026 - 2027

SISÄLLYS

1 TALOUSARVIOTA SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAA JA KIRJANPITOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	8
1.1 Kirkkolaki ja kirkkojärjestys.....	8
1.2 Kirjanpitolaki	8
1.3 Taloussääntö.....	8
1.4 Kirkkohallituksen ohjeet.....	8
2 TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEET 2025 / KIRKKOHALLITUS 9	
2.1 Talouden nykytila	9
2.2 Inflaatio.....	9
2.3 Bruttokansantuote	10
2.4 Työllisyys ja ansiotason kehitys	10
2.5 Seurakuntien jäsenmäärä	11
2.6 Kirkollisveroennusteet	11
2.7 Valtionrahoitus	11
2.8 Maksut kirkon keskushallinnolle	13
2.8.1 Kirkonkeskusrahastomaksu, 6,5% (esitys)	13
2.8.2 Eläkerahastomaksu 2,5% (esitys).....	13
2.8.3 Seurakunnan rahastomaksujen suuruuden arvioiminen	13
2.9 Verokustannukset.....	14
2.10 Palkkakulut.....	14
2.10.1 Henkilösivukulut	14
2.10.2 Rakennusten ylläpitokulut.....	15
2.11 Talousarvion tilittämisistä lähetysjärjestöille.....	15
2.11.1 Taloudelliset avustukset seurakunnille	16
2.11.2 Huomioitettaviksi valmistelussa.....	16
3 AVOIN JA REHELLISESTI KRISTITTY	17

4	TALOUSARVION LAADINNAN PERUSTEET	19
4.1	Henkilöstöresurssit	20
4.1.1	Työajan käytön arviointi	20
4.1.2	Henkilöstökustannukset	21
4.1.3	Muutokset henkilöstössä	23
4.1.4	Henkilökunnan koulutus	23
4.1.5	Työterveyshuolto	24
4.1.6	Työhyvinvointi	24
4.2	Hallinnon yleiskulut	25
4.3	Kiinteistöjen yleiskulut	25
4.3.1	Kustannusten kirjaaminen ostolaskuilta	26
4.3.2	Kustannusten jakaminen yleishankinnoissa	26
5	VUODEN 2025 TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET PAINOPISTEET JA TAVOITTEET	27
6	TOIMINTASUUNNITELMA	27
7	PÄÄLUOKKA 1, HALLINTO	28
7.1	101, Hallintoelimet	28
7.2	105, Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto	29
7.2.1	Tietohallinto ja lisenssit	30
7.2.2	eAMS, digitaalinen asiakirja-arkisto	30
7.2.3	Therefore	31
7.3	Sähköiset asiointipalvelut	31
7.4	MobilePay	32
7.5	Yleishallinnon muita kustannuseriä	32
7.6	Tiedotus ja viestintä	32
7.7	Tietosuoja ja tietoturva	33
7.8	Hallinto käyttötalous, talousarvio	34
8	PÄÄLUOKKA 2, VARSINAINEN TOIMINTA	34
8.1	Kriisinhoitotyö ja valmiussuunnitelma	34

8.2	201, Jumalanpalveluselämä	34
8.3	202, Hautaan siunaaminen	35
8.4	205, Muut seurakuntatilaisuudet	36
8.5	220, Kirkkomusiikki.....	37
8.6	235, Rippikoulu	38
8.7	236, Nuorisotyö	39
8.8	231, Varhaiskasvatus	39
8.9	241, Diakonia	40
8.10	260, Lähetys	42
8.10.1	Annetut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot.....	43
8.11	Varsinainen toiminta, käyttötalous, talousarvio	44
9	PÄÄLUOKKA 4, HAUTAUSTOIMI	44
9.1	403, Hautausmaakiinteistöt	44
9.2	404, Varsinainen hautaus toimi	44
9.2.1	Hautausmaan hoitosuunnitelmat	45
9.2.2	Hautaus toimen palvelut	45
9.2.3	Hautaus toimen ohjelmisto	46
9.2.4	Hautojen kuuluttamismenettely	46
9.2.5	Hautaus toimen kustannus	47
9.3	Haudanhoitosopimukset.....	47
9.3.1	Kustannusten ja tuottojen eriyttäminen seurakunnan taloudesta.....	49
9.3.2	Kiinteistöjen yleiskulut.....	49
9.3.3	Yleishallinnon kustannukset	49
9.3.4	Työajankäytön arviointi	49
9.3.5	Haudanhoidon taloudellinen tasapaino	50
9.3.6	Haudanhoitosopimusten varallisuuden hoitaminen.....	50
9.3.7	Haudansopimuksien talousarvio ja taloussuunnitelmat	50
9.3.8	Haudanhoitosopimusten taloussuunnitelma	51
9.4	Hautaus toimi, talousarvio	51
10	PÄÄLUOKKA 5, KIINTEISTÖTOIMI.....	51

10.1	501, Kiinteistöhallinto	52
10.1.1	Yleistä kiinteistötoimesta	52
10.1.2	Poistot ja arvonalentumat	52
10.1.3	Rakennuksiin liittyvät toimenpiteet	53
10.1.4	Tilojen käytön kustannukset	54
10.1.5	Kiinteistöjen muut kustannukset	54
10.2	502, Kirkot	54
10.3	504 Kappelit ja muut kirkkorakennukset	55
10.4	506, Seurakuntatalot	55
10.5	509 Muut rakennukset	55
10.6	510, Maa- ja metsätalous	55
10.7	511, Muu kiinteistötoimi	56
10.8	Ympäristötavoitteet	57
10.9	Basis- järjestelmä, kiinteistöasiakirjojen digitointi	57
10.10	Kiinteistötoimi, talousarvio	58
11	ERILLISET SEURANTAKOhteet	58
11.1	Sijoitusvarallisuus	58
11.2	Kulttuuriperinnön hoito, ylläpito ja säilyttäminen	58
11.3	Investoinnit ja pitkäaikaiset menot	59
11.4	Työhyvinvointi	59
11.5	Kirkkohallituksen erillisprojektit	60
12	LIIKETOIMINTA JA ELINKEINOTOIMINTA	60
12.1	Verovelvollisuus	60
12.2	Arvonlisäverovelvollisuus	60
13	SISÄINEN LASKENTA JA VALVONTA	61
13.1	Kustannusten kohdistaminen	61
13.2	Sisäiset kirjanpidon erät ja vyörytykset	61
13.3	Talouden katsaus	62
13.4	Sisäinen valvonta	62

14	VEROTULOARVIO, VALTIONRAHOITUS JA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KULUT	62
15	SAADUT AVUSTUKSET, LAHJOITUKSET JA KERÄYSTUOTOT	64
16	YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA	65
16.1	Seurakuntien välinen yhteistyö	65
16.2	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	65
17	LUOTTAMUSHENKILÖT, TOIMIELIMET JA VAPAAEHTOISTYÖ.....	66
18	INVESTOINNIT JA PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	66
18.1	Investoinnit.....	67
18.1.1	Avustusten käyttötarkoitus.....	69
19	MUUT KUSTANNUKSET	69
20	VARALLISUUDEN HOITAMINEN	69
20.1	Sijoitusvarallisuus	69
20.2	Metsätalous.....	70
20.3	Maa-alueet	70
21	MUUT TALOUTEEN VAIKUTTAVAT MERKITTÄVÄT ASIAT.....	71
21.1	Seurakunnan varsinaisten toimintamallien kehittäminen	72
21.2	Talouden raportoinnin kehittäminen	72
21.3	Kriisiytyvän seurakunnan mittarit	72
21.3.1	Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	73
21.3.2	Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	73
21.3.3	Kriisiytyvän seurakunnan mittariston johtopäätös.....	75
22	TALOUSARVIO LUKUINA	76
22.1	Tuloslaskelma-arvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmat vuosille 2026 – 2027	76
22.2	Tilastot väestökehityksestä	77
22.3	Kirkkoonkuulumisen osuus ja kirkollisveroa maksavat jäsenet %	77
22.4	Kateseuranta 2023 - 2027.....	78
22.5	Taseen ylijäämän kehitys.....	78

23 TALOUSSUUNNITELMA 2026 - 2027	79
23.1 Arvio tulevasta kehityksestä.....	80
24 TALouden TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEET	81
24.1 Vaihtoehtoja talouden tasapainottamiseen	82
25 PÄÄLUOKKA 900, HAUDANHOITORAHASTO	83
26 VAIKUTUS VERTAILTAVUUTEEN.....	83
27 TALOUSARVION SITOVUUS	83
28 TALOUSARVION TÄYTÄÄNPANO – OHJEET	84

1 TALOUSARVIOTA SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAA JA KIRJANPITOA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

1.1 Kirkkolaki ja kirkkojärjestys

Seurakuntatalouden talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu noudattaen kirkkolain ja -järjestyksen 15 luvun säädöksiä ja Kirkkohallituksen antamia määräyksiä (KL 22 luku 2 § kohta 7 c). Kirkkojärjestyksessä 1 §:ssä säädetään, että seurakunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota ja hyvän talouden hoidon periaatteita.

1.2 Kirjanpitolaki

Seurakuntatalouden kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997, myöhemmin KPL) Kirkkohallituksen laatiman tilinpäätösohjeen (7.10.2021) mukaisesti. Seurakuntatalouden talousarvion toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä osassa Talousarvion toteutuminen. Kirkkohallituksen antamat määräykset ja ohjeet kuuluvat kirjanpitolain edellyttämän hyvän kirjanpitoavan (KPL 1:3) lähteisiin seurakuntatalouden kirjanpidosta.

1.3 Taloussääntö

Taloussääntö, jonka kirkkovaltuusto hyväksyi 11.12.2023 § 37 (KL 15:4), sisältää yksityiskohtaiset määräykset seurakuntatalouden taloudenhoidosta kuten rahatoimesta, tilinpidosta, talousarviosta, omaisuuden hoidosta ja tilintarkastuksesta.

1.4 Kirkkohallituksen ohjeet

Seurakuntatalouden talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tilinpäätös laaditaan Kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti. Ohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa

seurakuntatalouden talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakennetta ja sisältöä. Talousarvioprosessin selkeyttämisen ja yhdenmukaistamisen tavoitteena on vähentää taloushallinnon henkilöstön työtä ja parantaa samankokoisten seurakuntien vertailtavuutta.

2 TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEET 2025 / KIRKKOHALLITUS

2.1 Talouden nykytila

Kuluvana vuonna talouskasvu on ollut heikkoa. Suomen pankin (13.8.2024) arvion mukaan taantumien pohja on nyt käsillä ja talous virkoaa vähitellen taantumasta. Lyhyen aikavälin ennusteet ennakoivat vauhtia talouskehitystä. Inflaatio on kuluvan vuoden aikana hidastunut laaja-alaisesti ja koronlasku tukee elpymistä. Kuluttajien luottamus talouden kehitykseen on kasvaneesta ostovoimasta huolimatta kuitenkin edelleen haurasta, mikä ennakoii vaatimatonta yksityisen kulutuksen kehitystä. Vienti on pysynyt samantasoisena alkuvuoteen verrattuna ja rakennusallalla on havaittavissa positiivisia merkkejä. Työllisyysasteen trendi on edelleen korkealla tasolla, vaikka työmarkkinat ovatkin heikentyneet selkeästi kuluvan vuoden aikana. Työllisyysasteen ennakoitaan kuitenkin talouden elpymisen paranevan jo vuonna 2025. Julkinen talous pysyy lähivuosina alijäämäisenä, ja julkinen velkasuhde kasvaa edelleen hallituksen sopeutustoimista huolimatta. Heikko suhdanne ja yhä kasvavat julkisen velan korkomenot vaikeuttavat julkisen talouden tasapainottamista.

2.2 Inflaatio

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 1 % heinäkuussa 2024, kun se vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana oli 5,6 %. (tilastokeskus; 14.9.2024). Inflaatio on hidastunut laaja-alaisesti vuonna 2024, mutta veromuutokset, kuten arvonlisäveron nosto, nostavat kuluttajahintoja, ja niiden vaikutus kuluttajahintoihin on suurimmillaan vuonna 2025. Hinnannousupaineet kasvavat myös paranevan suhdanteen myötä (Suomen pankki, 11.6.2024) Vuoden 2025 inflaatioksi valtionvarainministeriö ennusti kesäkuussa keskimäärin 1,6 prosenttia (VM 17.6.2024) ja Suomen pankki 2,0 %

(11.6.2024). Tuoreimmissa pankkien ennusteissa inflaation ennustetaan olevan hieman korkeampi 2,2 % (OP, 20.8.2024) ja 1,6 % (Säästöpankkiryhmä, 7.8.2024).

2.3 Bruttokansantuote

Bruttokansantuote kasvoi tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 toisella neljänneksellä 0,4 % edellisestä vuosineljänneksestä. Työpäiväkorjattu BKT oli 0,7 % edellisvuoden vastaavaa neljänneistä matalammalla tasolla. Vuodelle 2025 Suomen pankki ennustaa (11.6.2024) 1,2 %:n talouskasvua. VM:n ennuste vuodelle 2025 (17.6.2024) on 1,6 %. Liikepankkien ennusteet vaihtelevat välillä 1,4–2 %. Suomea koskevat uusimmat talousennusteet löytyvät koottuna Finanssiala ry:n sivustolta.

2.4 Työllisyys ja ansiotason kehitys

Työllisyystilanne on vuoden aikana heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 72,4 prosenttia, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuoden 2023 heinäkuussa. Työttömyysasteen trendi oli 8,3 prosenttia, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisiä oli heinäkuussa tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 54 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. (TEM, 20.8.2024) Kokoajaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä kuvaava ansiotasoindeksi nousi Tilastokeskuksen ennakkotietojen (31.5.2024) mukaan vuoden 2024 tammi-maaliskuussa 3,9 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vaikka nimellisansiot nousivat, reaaliansiot laskivat vuoden 2023 viimeiseen vuosineljännekseen verrattuna. Reaaliansioiden laskuun alkuvuonna vaikutti se, ettei vuonna 2024 maksuun tulevat sopimuskorotukset olleet tuolloin tulleet vielä maksuun kovin monella sopimusallalla eivätkä siten estäneet alkuvuoden inflaation vaikutusta. Työllisyyden ennustetaan toipuvan ensi vuonna talouskasvun myötä. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto lisäävät työvoiman tarjontaa. Työllisyysaste kohenee 73,1 prosenttiin vuonna 2025. (VM, 17.6.2024)

2.5 Seurakuntien jäsenmäärä

Kirkon jäsenmäärän ennustetaan laskevan vuodesta 2023 vuoteen 2028 saakka noin 6,9 % (Kirkon tilastopalvelu). Pidemmän aikavälin ennusteessa jäsenmäärän arvioidaan laskevan vajaa 10 prosenttia vuoteen 2030 ja noin 21 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Jäsenmäärä laskisi noin 755 000 jäsenellä vuosina 2023–2040.

2.6 Kirkollisveroennusteet

Kirkkohallitus on tilannut aiempien vuosien tapaan verotuloennusteen FCG:ltä. Verotuloennuste on tallennettu Sakastiin. Verotuloennuste ei ole inflaatiokorjattu, kuten ei aiempinakaan vuosina. Vuosi 2023 oli kirkollisveron kasvun suhteen aiempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellinen. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Veroa tilitettiin yhteensä 1,035 miljardia euroa. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat vuonna 2023. Poikkeuksellisen verotulokasvun taustalla oli vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verotusuudistus, joka paransi kirkollisveron reaalityottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkatarkistukset ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen. Kirkollisverotuottojen kehitykseen vuonna 2025 vaikuttaa hallituksen sopeutustoimenpiteinä tekemät tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muutokset sekä ns. kanavointitarkistus, joiden tarkoituksena on lisätä kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. Kirkollisverotulojen arvioidaan kasvavan näiden toimien seurauksena merkittävästi.

2.7 Valtionrahoitus

Valtion rahoitus on korvaus seurakunnille lailla säädettyjen, yhteiskunnallisten tehtävien hautaustoimen, väestökirjanpidon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpidon kustannuksista. Kirkko tuottaa edellä mainitut palvelut kaikille, niin kirkon jäsenille kuin kirkkoon kuulumattomillekin. Rahoitus perustuu lakiin

valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin 430/2015, joka tuli voimaan 1.1.2016 alkaen. Lain mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää kirkolle vuosittain rahoituksen, jonka määrä vuonna 2016 oli 114 miljoonaa euroa. Rahoituksen määrää tuli lain mukaan korottaa vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaista yleisen hintatason muutosta vastaavasti, mikä ei ole toteutunut suunnitellusti. Toistaiseksi viimeisin leikkaus rahoitukseen oli hallituksen sopeuttamistoimenpiteenä toteuttama 1 % -yksikön indeksijääditys vuosille 2024–2027. Valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2025 talousarvioksi esitetään nyt, että evankelisluterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan lähes 20 miljoonalla eurolla. Perusteena leikkaukselle esitetään, että kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun alentamisesta johtuva kirkollisverotuottojen kasvu. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2025 esitetään 104 906 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarvioesityksessä esitetään, että tästä summasta 104 906 000 euroa seurakunnille jaetaan 94 078 900 euroa, seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon käytetään 8 259 700 euroa siten, että seurakuntien rakennusavustuksiin kohdennetaan 7 949 700 euroa ja Basis -kiinteistöhallintajärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen 240 000 euroa ja Kirjuri-jäsentietojärjestelmään 2 567 400 euroa. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2023, että kirkkohallituksen on selvitettävä keinoja uudistaa valtion rahoituksen jakoperusteita (euroa/kunnan jäsen) niin, että rahoitus jatkossa ohjautuisi aiempaa oikeudenmukaisemmin seurakuntaatalouksien kesken ja että valtion rahoitus nykyistä tarkemmin vastaisi valtion määräämien lakisääteisten velvoitteiden hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kirkkohallituksessa on kevään aikana tehty selvitys, jonka pohjalta esitetään, että jakoperusteena vuodesta 2026 alkaen käytettäisiin mallia, jonka painokertoimet menevät siten, että 15 prosenttia seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen, 15 prosenttia seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 prosenttia seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 prosenttia seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon. Vuosi 2025 olisi ns. siirtymäkausi, jolloin puolet seurakunnille jaettavasta rahoituksesta jaettaisiin nykyisen euroa/kunnan

jäsen - jakoperusteen mukaan ja puolet uuden jakoperusteen mukaan. Lopullisen päätöksen tekee kirkolliskokous marraskuussa.

2.8 Maksut kirkon keskushallinnolle

2.8.1 Kirkonkeskusrahastomaksu, 6,5% (esitys)

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2025.

2.8.2 Eläkerahastomaksu 2,5% (esitys)

Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on 2,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2025.

2.8.3 Seurakunnan rahastomaksujen suuruuden arvioiminen

Seurakunta voi arvioida jo etukäteen sekä keskusrahasto- että eläkerahastomaksun suuruuden. Molemmat maksut perustuvat verovuoden 2023 kirkollisveroon. Seurakuntakohtaiset verovuoden 2023 kirkollisveron ennakkotiedot ovat nähtävissä Veronsaajien internet-palvelussa kohdassa Muut tilastot: Maksuunpannut verot, verovuoden 2023 tietoja (päivitetty 19.8.2024), taulukko N181 (veronsaajat.vero.fi). Lopullinen tieto julkaistaan verotuksen valmistuttua marraskuun alkupuolella. Laskennallinen kirkollisvero saadaan jakamalla seurakunnan verovuoden 2023 kirkollisverotuotto seurakunnan vuoden 2023 kirkollisveroprosentilla. Kirkolliskokous tekee päätöksen molempien maksujen suuruudesta marraskuussa.

2.9 Verokustannukset

Seurakuntataloudet maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Yksittäisen seurakuntatalouden verotuskustannusten laskentaperusteet määräytyvät puolestaan lain 31 §:n mukaan. Verohallinto julkaisee ennakkotiedon vuoden 2024 seurakuntien verotuskustannuksista syyskuun aikana veronsaajien sivustolla. Seurakunnat maksoivat verotuskustannuksia 13,7 milj. euroa vuonna 2023. Verotuskustannusosuus peritään seurakunnilta neljässä erässä maalís-, kesä-, syys- ja joulukuun kausitilityksien yhteydessä.

2.10 Palkkakulut

Kirkon 1.3.2023 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 28.2.2025 saakka. Sopimuskausi on 24 kuukautta. Vuoden 2025 korotuksista ei tässä vaiheessa ole tietoa. Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina.

2.10.1 Henkilösivukulut

Eläkemaksut

Marraskuun kirkolliskokous vahvistaa seurakuntien ensi vuoden palkkaperusteisen eläkemaksun, joka on ollut 28,7 % vuonna 2024. Lisäksi STM vahvistaa työntekijöiden eläkevakuutusmaksut myöhemmin tänä vuonna (marraskuussa), mutta jos ne säilyvät ennallaan, niin työntekijöiden (alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden) eläkevakuutusmaksu on ensi vuonna 7,15 % ja 53–62-vuotiaiden korotettu työeläkevakuutusmaksu on 8,65 % palkoista. Keskimääräinen työntekijöiden eläkemaksu on näin ollen noin 7,7 %. Työnantajan osuudeksi jää siten noin 21 % palkoista.

Muut henkilösivukulut

Vuonna 2025 työnantajan sairausvakuutusmaksuksi esitetään 1,75 prosenttia (1,16 % vuonna 2024). Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi palkkasummarajaan 2,46 milj. euroa vuodessa saakka 0,27 prosenttia palkkasummasta (0,27 % v. 2024) ja ylempi maksu 1,09 prosenttia palkkasummasta (1,09 % v. 2024) palkkasumman 2,46

milj. euroa ylittävältä osalta. Muut työnantajamaksut ovat keskimäärin noin 0,6 prosenttia. Lopulliset päätökset saadaan marraskuussa.

2.10.2 Rakennusten ylläpitokulut

Tilastokeskuksen mukaan (14.6.2024) kiinteistön ylläpidon kustannukset laskivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä 0,6 % vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2023 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat jätehuollon kustannukset, 6,6 %. Sähkön kustannukset laskivat 21,2 %. Rakennustyyppikohtaisesti ylläpitokustannukset laskivat lukuun ottamatta asuinrakennuksia. Toisen vuosineljänneksen tiedot julkaistaan syyskuun aikana tilastokeskuksen sivuilla.

2.11 Talousarvion tilittämisistä lähetysjärjestöille

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toiveena on, että seurakunnat ilmoittaisivat järjestöille kohdennetut avustukset heti sen jälkeen, kun niistä on tehty päätökset. Näin toimittaessa järjestöjen taloussuunnittelu olisi varmemmalla pohjalla. Tätä järjestöjen toivetta tukisi parhaiten käytäntö, jossa seurakunta päättäisi jo budjetointivaiheessa avustusmäärärahan jakamisesta järjestöjen kesken. Suositus seurakuntien talousarviomäärärahojen jakamisesta kirkon lähetysjärjestöille on julkaistu <https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/tilastot-ja-asiakirjat/kirkonlahetystyon-ja-kansainvalisen-avustustoiminnan-tilastot/>

Piispainkokous tulee kokouksessaan viikolla 36 tekemään päätöksen piispainkokouksen suositukseksi seurakunnille niiden verotulojen käyttämisestä lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan kirkon perussopimusjärjestöjen kautta – alustavan ehdotuksen mukaan tämä olisi vähintään 3 % seurakunnan verotuloista.

2.11.1 Taloudelliset avustukset seurakunnille

Seurakuntataloudet voivat hakea verotulojen täydennysavustusta ja harkinnanvaraista avustusta. Verotulojen täydennysavustuksen määrä seurakuntataloutta kohti muodostuu laskelman perusteella. Tarkempia tietoja avustuksista ja niiden hakuohjeet löytyvät Sakastista: Hallinto ja talous – Keskusrahasto – Avustusjärjestelmä.

2.11.2 Huomioonotettaviksi valmistelussa

Hallituksen verotusmuutosten myötä seurakuntien verotulokertymän odotetaan kasvavan merkittävästi vuonna 2025. Samanaikaisesti hallitus on leikkaamassa seurakuntien yhteiskunnallisiin, lakisääteisiin tehtäviin tarkoitettua valtion rahoitusta. Valtion rahoitus ja verotulot eivät ole rinnasteisia tulolähteitä, koska ne on tarkoitettu eri tarkoituksiin.

Kirkollisverotuotto tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin, kun taas valtion rahoituksella rahoitetaan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautausmaat, väestökirjanpito, kulttuuriperintö) hoito. Tästä syystä lakisääteisten tehtävien kustannukset ja seurakunnan muun toiminnan kustannukset tulee selkeästi erottaa toisistaan.

Seurakuntien tulee kattaa mahdolliset valtionrahoituksen leikkaukset hautaustoimen maksuilla (yleiskirje 15/2024). Mikäli valmisteilla olevasta valtion rahoituksen leikkauksesta päätetään, yleiskirjeessä 15/2024 annetusta ohjeesta poiketen, suosituksen mukaiseen tilanteeseen, jossa hautaustoimen kulut katetaan laskennallisesti valtionrahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla, voidaan päästä koko kirkon tasolla keskimäärin siten, että maksujen tuotot kattavat hautaustoimen kustannuksista puolet.

Kirkollisverotuotot tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin. Tarve diakoniselle tuelle on kasvanut yhteiskunnassa, mikä on näkynyt taloudellista apua tarvitsevien määrän kasvuna seurakuntien diakoniatyössä. Kasvava diakonisen tuen tarve tulee ottaa huomioon ensi vuoden talousarviomäärärahoissa.

Hautainhoitorahaston osalta talousarvio laaditaan soveltuvin osin samoin kuin seurakuntatalouden talousarviokin. Jos rahasto on hyvin ali- tai ylijäämäinen, talousarviossa tehdään selkoa siitä, kuinka tilanne pyritään tasapainottamaan (yleiskirje 18/2023).

Valtion rahoituksen mahdolliset uudet jakoperusteet, avustukset kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon, laskennallisina raportoitavat kulttuuriperintökustannukset sekä hiilineutraalisuustavoitteiden toteutumisen seuranta pohjautuvat kaikki Basis -järjestelmän Kohde- ja esinerekisterin tietoihin seurakuntien rakennuksista ja arvoesineistä. Seurakunnan edun mukaista on, että järjestelmään on tallennettu kaikki laskennassa tarvittavat tiedot. Valtakunnallisen kirkon kulttuuriperinnön ja kiinteistöhallintajärjestelmä Basiksen tietojen oikeellisuuden lisäksi ensiarvoisen tärkeää on, että seurakunnissa noudatetaan tarkasti kirkkohallituksen ohjetta kustannusten kohdentamisesta. Tilintarkastajia muistutetaan tarkastamaan, onko seurakunta kirjannut kustannukset ohjeiden mukaisesti ja onko sillä kaikki tarvittavat kiinteistötiedot Basis -kiinteistöhallintajärjestelmässä.

Seurakuntatalouden talousarvio vuodelle 2024 laaditaan talousarvio-ohjeen mukaisesti (yleiskirje 24/2022). Pienten seurakuntien tarpeisiin on laadittu Mallilan seurakunnan talousarviomalli, jota voi hyödyntää talousarvion laadinnassa. Ohje ja malli löytyvät Sakastista. Talousarvio on julkinen asiakirja, joka julkaistaan seurakunnan verkkosivuilla erillisenä dokumenttina.

3 AVOIN JA REHELLISESTI KRISTITTY

Näin uuden talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinnan aikana, on käännettävä ajatukset joulun sijasta laajemmin tulevaisuuteen. Ylitornion seurakunnan tulevaisuuden näkymät ovat yhteydessä moniin paikallisiin ja valtakunnallisiin trendeihin, jotka vaikuttavat Suomen seurakuntiin laajasti. Useat seurakunnat, erityisesti pienemmät ja harvemmin asutetuilla alueilla toimivat, kohtaavat haasteita väestön vähenemisen, resurssien niukkuuden ja toimintaympäristön muutosten vuoksi.

Työntekijäresurssien osalta haasteita tuo ensinnäkin väestörakenne ja kirkosta eroaminen, jotka pienentävät jäsenmäärää ja siten myös seurakunnan käytettävissä olevaa budjettia. Tämä johtaa usein siihen, että seurakunnat joutuvat miettimään keinoja, joilla resurssit voidaan kohdentaa parhaalla mahdollisella tavalla. Ylitornion kaltaisilla paikkakunnilla voi syntyä tarve moniosajille, jotka voivat toimia joustavasti eri tehtävissä, sekä monikäyttöisille tiloille. Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa tulee myös yhä tärkeämmäksi, jotta resursseja voidaan jakaa tarpeen mukaan ja saada aikaan yhdessä jotain sellaista, johon yksin ei pystytä.

Talouden osalta seurakunnat ovat riippuvaisia kirkollisverosta ja valtion tuesta, joten Ylitornion seurakunnankin rahoitus riippuu jäsenmäärän kehityksestä. Jos jäsenmäärä laskee, myös tulot vähenevät, mikä voi johtaa menoleikkauksiin tai muihin tasapainotaviin toimiin, kuten kirkollisveron maltilliseen korottamiseen. Tavoitteena on säilyttää Ylitorniolla elävä ja toimiva seurakunta.

Etänä pidettävät jumalanpalvelukset tai digitaaliset sielunhoitokeskustelut ovat jo nykypäivää, mutta tekniikka ei poista ihmisten elävän kohtaamisen tarvetta. Edellä mainitut voivat olla edullinen tapa tavoittaa seurakuntalaisia ja ylläpitää toimintaa, mutta seurakunta ei voi elää vain verkossa, ja siksi toimintamäärärahoista ei voi määräänsä enempää leikata.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja paikallisyhteisön mukaan ottaminen vahvistaa yhteisöä ja seurakuntaa ja tukee toimintaa kiristyvässä taloustilanteessa. Yhteistyö muiden yhteisöjen ja järjestöjen kanssa tuo lisäarvoa ja uusia toimintamalleja. Vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä Ylitornion kaltaisessa tiiviissä ja yhteisöllisessä ympäristössä on paljon mahdollisuuksia. Reilusti kristitty Ylitornion seurakunta on aidosti kiinnostunut ihmisistä ja haluaa kutsua mukaan tekemään yhdessä.

Ylitornion seurakunnan talousnäkyminen seuraavalle viidelle vuodelle on todennäköisesti tiukka, mutta suunnitelmallisella varautumisella ja yhteistyön kehittämisellä sen voi turvata. Tärkeää on ennakoida jäsenmäärän ja tulojen kehitys, varautua kustannusten

karsimiseen ja mahdollisesti kehittää uusia toiminnan ja tuen tapoja. Yhdessä olemme vahvempi seurakunta kuin yksin.

Mutta, se on Kristuksen läsnäolo, mikä tekee seurakunnan. Yksi vahvimista seurakunnan kuvauksista on seurakunta Kristuksen ruumiina. Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus, mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin (1.Kor.12:12). Jokainen jäsen on erilainen. Jumala käyttää ihmisiä palvelemaan seurakuntaa monin eritavoin ja erilaisissa tehtävissä. Jotkut tekevät hyvin käytännöllistä työtä, jotkut rukoilevat ja joukossa voi olla myös niitä, jotka eivät edes tiedä palvelevansa. Mutta se on varmaa, että jokainen, joka on osana yhteistä ruumista, vaikuttaa omalla paikallaan.

Te olette Kristuksen ruumis, ja jokainen teistä on tämän ruumiin jäsen. (1. Kor.12:27).

Nona Lehtinen, kirkkoherra

4 TALOUSARVION LAADINNAN PERUSTEET

Talousarvion laatimisessa on otettu huomioon henkilökunnan osallistuminen omien vastuualueidensa arviointiin, ja he ovat tallentaneet ulkoiset tuotto-odotukset ja kustannusarviot suoraan talousarvio-ohjelmaan. Tämä toimintamalli vahvistaa henkilöstön valmiuksia ymmärtää kokonaistaloutta ja seurata talousarvion toteutumista entistä paremmin.

Lisäksi talousarvion laadinnassa on huomioitu, että toiminnan suunnittelun ja arvioitujen tuottojen ja kustannusten tulisi olla verrannollisia keskenään. Tuottojen arvioinnissa on käytetty varovaisuusperiaatetta ja kustannusten arvioinnissa erityistä taloudellista harkintaa. Tällainen lähestymistapa auttaa varmistamaan talousarvion realistisuuden ja luotettavuuden.

4.1 Henkilöstöresurssit

4.1.1 Työajan käytön arviointi

Työtehtävien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Palveluaikoja voidaan supistaa ja tai palvelutarjonta voi olla väliaikaisesti lakkautettu. Vapautuvien virkojen ja tehtävien hoitaminen pyritään toteuttamaan aina ensisijaisesti sisäisin tehtäväjärjestelyin.

Työajankäytön arviointi on tarkistettu vuosittain ja vastaa arvioitua työajan käyttöä henkilöittäin. Vuodelle 2025 työaikaresursseja on muutettu jopa merkittävästi edellisiin 2023–2024 vuosiin verrattuna. Henkilöstökustannukset ovat suurimmat yksittäiset kustannukset seurakunnassa. Henkilöstökustannusten arviointi ja toteuman seuranta ei voida arviointia tarkemmin tehdä, koska henkilöstössä on työajattomia palvelussuhteita ja työajallisille henkilöille ei ole seurantajärjestelmää. Kustannukset perustuvat arvioon, jossa käytetään vähintään 10 % työajasta olevaa työaika-arviota.

Työajan jakautuminen pääluokittain talousarviossa

Hallinto	31 %
Seurakunnallinen toiminta	47 %
Hautaustoimi	19 % (sis. ent haudanhoitorahaston)
Kiinteistötoimi	3 %

Tulosyksikkö	Kirkko herra	Taloustal- äällikkö	Asiak- aspalv- elija	Talouss- ihteeri	Diakoni	Lapsi-ja perhety- öntekijä	Suntio	Nuoriso- työntkei- jä	Seurak- unta- pastori	Kanttori	Rippiko- uluisos- et	Kesätyö- ntekijät hmaa	Hallinto- elimet + suoritus	Palkkiot oimi	Mj kiinteist- ö
1011010001 Hallintoelimet	20	30		30									100		
1011050000 Yleishallinto eluselämä ja	30	50		70											
1012010000 kirkolliset	20						20		20	10				50	
1012020000 Hautaansuuna- aminen	20								30	20				50	
1012050000 Yleinen seurakuntatyö	10				10				20	20					
1012200000 Kirkkomusiikki										50					
1012350000 Rippikoulu						10		50	20		100				
1012360000 o- ja nuorisotyö								50							
1012380000 Varhaiskasvat- us						70			10						
1012410000 Diakoniatyö					90	20									
1014040000 Hautaustoimi		10	100				70								
1015010000 Kiinteistöjen yleiskulut		0					10					10			
1015100000 Maa- ja metsätalous															
1014030001 kappeli + hmaa															90
1014050000 Haudanhoito		10										90			10
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Työvuorosunnittelussa käytetään Katrina-järjestelmää, millä varmistetaan työvuoro-
sunnittelun ja työaikakorvausten oikeellisuus. Järjestelmää käytetään myös liukuvan
työajan seurannassa ja tuntipalkkaisten tuntikirjauksissa. Tuntipalkkaisten tiedot siirty-
vät hyväksyttäväksi ja tarkastettavaksi palkanlaskentaan. Työvuorojärjestelyillä pyri-
tään kustannusten ja työmäärän hallintaan. Henkilöstöresurssin käyttöä on sovitettava
kulloiseenkin palvelutarpeeseen.

4.1.2 Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset on tässä kerrottu kokonaiskustannuksena, johon sisältyvät ar-
vioina myös työnantajan sosiaali- ja eläkekulut.

Kirkon työmarkkinalaitos on ohjeistanut seurakuntia, että henkilöstökuluihin on syytä
arvioida sovitun palkankorotuksia. Mahdolliset palkankorotukset tulevat voimaan myö-
hemmin sovittuina ajankohtina. Talousarvioon on laskettu 4 % korotus verrattuna ku-
lun vuoden syyskuun palkkoihin. Tämän korotuksen osuus henkilöstökuluista on 18
300 euroa.

Talousarviossa henkilöstömäärä on arvioitu 11 työntekijällä, joista kaksi on osa-aikaista ja yksi henkilö tekee työtä tarvittaessa. Lisäksi henkilöstökuluissa ovat arvioituna luottamushenkilöiden palkkiot, toimituspalkkiot, rippikoulutyöhön liittyvät erilliset palkkiot ja työsuhteet sekä kausityöntekijät. Henkilöstökuluissa on arvioitu myös suorituslisän kustannukset, joka jaetaan erityisin perustein henkilökunnan kesken, pl. kirkkoherra ja talouspäällikkö. Suorituslisän suuruus on 1,7 % peruspalkoista, arviolta 7 000 euroa. Luottamushenkilöiden palkkiosääntö sisältyy seurakunnan hallintosääntöön.

Henkilöstökuluissa on huomioituna henkilöstökulujen vähentyminen seurakuntien yhteistyösopimuksen päättymisen vuoksi, arviolta 65 000 euroa. (1011050000).

Talousarviossa kausityöntekijöiden henkilöstömäärää on tarkistettu aikaisemmasta vuodesta. Kausityöhön on arvioitu myös fyysiseen työhön osallistuvia henkilöitä yhteensä 27,5 henkilötyökuukautta, josta 90 % kohdistuu haudanhoitoihin ja 10 % hautausmaan ja kiinteistöjen kunnossapitoon. Osa kausityöntekijöistä on arvioitu niin, että henkilön työaika on 6 h/pv.

Rippikoulutyöhön on arvioitu kaksi leiriä. Molempiin leiriin on resursoitu yksi työsopimussuhteinen yövalvoja ja 5 isoista isoissopimuksella. Yhteensä rippikoulutyöhön oman henkilökunnan lisäksi on arvioitu 2 500 euroa (1012350000).

Palkkiotoimisesti hoidettavia tehtäviä on arvioitu 6 000 eurolla (101201000,101202000) ja niin, että kuukauden yksi lauantain on hautauksista vapaana.

Henkilöstölle suositellaan lomarahen vaihtamista kokonaan tai osittain vapaaksi esihenkilön kanssa sovittavalla tavalla ja mikäli se on töiden järjestelyn kannalta mahdollista. Lomarahojen osuus vuoden 2025 henkilöstökuluista on 28 300 euroa.

Ulkopuolisten sijaisten käyttöä pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä. Ulkopuolinen sijainen palkataan ainoastaan silloin, mikäli seurakunnan tarjoaman palvelun vaatimukset tai muut työyksikön tarpeet ja niiden osalta erityisesti turvallisuustekijät

sitä vaativat. Esihenkilöiden tulee huolehtia siitä, että sijaisten käyttö on mahdollisimman taloudellista.

Eläke- ja sosiaalikustannuksien osuudeksi on arvioitu 24,3 prosenttia palkkasummasta.

4.1.3 Muutokset henkilöstössä

Seurakunta on palkannut syksyllä 2024 määräaikaisen ja osa-aikaiseni nuoriso-ohjaaja. Aikaisemmin palvelua on ostettu palveluna Ylitornion kunnalta.

Asiakaspalvelijan työaika on muutettu 25 %:ksi kokoaikaisesta työajasta 31.8.2025 saakka.

4.1.4 Henkilökunnan koulutus

Henkilöstön koulutuksessa korostetaan koulutuksen merkityksellisyyttä työhön ja työönkuvaan. Koulutuksen periaatteista on kerrottu seurakunnan Aamenesta- Öyläthiin ohjeessa.

Suomen seurakunnat ovat merkittävässä muutoksessa ja uusia toimintamalleja on välttämätöntä ottaa käyttöön ja haltuun. Talousarviota kirjoittaessa on tiedossa merkittäviä muutoksia, joihin on koulutettava henkilöstöä. Henkilöstöstä osa voidaan kouluttaa seurakunnan sisäiseksi kouluttajaksi, jolloin oppiminen voidaan keskittää osittain oman seurakunnan tarpeisiin.

Ilmaisista koulutuksista on pääsääntöisesti luovuttu, mutta suuri osa koulutuksista voidaan osallistua ilman matkustusta Teams- ohjelmiston välityksellä ja kohtuuhintaan. Kirkon koulutuksien hinta on saatu pysymään edullisena mm. sillä, että luennoitsijoille tai kouluttajille ei pääsääntöisesti makseta palkkioita, vaan pelkästään matkakustannukset.

Talousarviossa on laskettu koulutuksen osallistumismaksuja 7 000 euroa (439000/1011050000). Koulutuskustannuksissa ei ole huomioitu koulutusajan palkka- eikä matkakuluja. Koulutuksista on tehty koulutussuunnitelma, joka on osa talousarvion täytäntöönpano-ohjetta.

Seurakunnassa on suunniteltu vierailuja eri seurakunnissa oppimisen ja näkemisen näkökulmasta. Vuonna 2025 tämä vierailu jää tekemättä ja osallistumme henkilöstön ja luottamushenkilöiden kanssa Oulun Hiippakuntapäiville. Talousarviossa kustannukseksi on arvioitu 7 000 euroa (439100/1011050000).

4.1.5 Työterveyshuolto

Vastuu kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnin edistämisestä jakaantuu yhteiskunnan, työnantajan ja työntekijän kesken. Seurakunnalla on työsuojelulainsäädäntöön perustuvana tehtävänä huolehtia työpaikan turvallisuudesta, työhygieniasta ja työterveydestä.

Työterveydenhoidon järjestäminen on työnantajan lakisääteinen velvollisuus. Työterveyshuollon sopimus ja -suunnitelma on tehty Lappica Oy:n kanssa. Työterveyshuoltokustannukset on arvioitu 1 500 euroon (439300/1011050000). Työterveydenhoito on tasoltaan lakisääteinen ja työterveyshuollon palvelut ovat käytettävissä uusille työntekijöille yleisen koeajan (6 kk) jälkeen.

4.1.6 Työhyvinvointi

Onnelliset ihmiset saavat enemmän aikaiseksi

– *ent. työsuojeluvaltuutettu, diakoni Ilkka Korva*

Seurakunnassa panostetaan työhyvinvointiin, työyhteisön yhteistyöhön.

Tyhy toiminnan määräraha 3 600 euroa (447000/1011050000). Lisäksi seurakunta tarjoaa henkilöstölle työpäivälle kahvitarvikkeet, jonka kustannusarvio on 1 200 euroa (467000/1011050000).

Henkilöstötilinpäätöksen 2023 mukaan Ylitornion seurakunnan satsaus henkilöstöön on vähäinen verrattuna lähiseurakuntiin. Työyhteisön hyvinvointi on kuitenkin hyvä, pienestä rahallisesta satsauksesta huolimatta. Satsaus henkilöstöön on suunnattu työkykyä ylläpitävään työhyvinvointiin ja työyhteisön yhteistyöhön.

Työhyvinvoinnin jatkuva seuraaminen hoidetaan työhyvinvointikyselyllä talous- ja henkilöstöpalvelun toimesta vuosittain.

4.2 Hallinnon yleiskulut

Muu yleishallinto –kustannuspaikalle (1011050000) kirjataan kaikki toimintavuoden työvälineisiin tai henkilöstöön liittyvät kustannukset, joita ei ole tarkoituksenmukaista kohdentaa tietylle työalalle tilikauden aikana, jos kustannus jakautuu kaikille työtaloille työvälineinä tai muutoin jaettuna. Kustannus näkyy hallinnon kustannuksena

Hallinnon yleiskulut sisältävät myös henkilöstöön liittyvät ja työntekemiseen liittyvät kulut, lukuun ottamatta henkilöstökuluja.

Hallinnon kustannukset kirjataan tilinpäätösvaiheessa sisäisinä erinä Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen pääluokille.

4.3 Kiinteistöjen yleiskulut

Kiinteistöjen yleiskulut kustannuspaikalle, kerätään toimintavuoden ne kustannukset, jotka eivät ole kiinteitä hankintoja, eikä hankinnan käyttö ole rajoitettu tietylle kiinteistölle. Kustannuspaikalle kirjataan myös liikuteltavat työvälineet, kalusteet ja esineistöön liittyvät kustannukset.

Nämä kustannukset jaetaan tilinpäätöksessä eri kiinteistöille arvioidun käyttöasteen mukaisin prosentein.

4.3.1 Kustannusten kirjaaminen ostolaskuilta

Kiinteistöjen yleiskulujen jakoperusteita on arvioitu seuraavasti:

Ylitornion kirkko	30 %
Ylitornion hautausmaa	50 %
Vuokratilat	20 %

4.3.2 Kustannusten jakaminen yleishankinnoissa

Ylitornion kirkon ja Meltosjärven kirkon kustannuksiksi kirjataan ostolaskuilta sähkön, jätehuollon ja veden käyttökustannukset. Nämä kustannukset ovat suurelta osin hautausmaan kustannuksia.

Talousarviossa kustannuksista Ylitornion kirkon ja Meltojärven kappelin sähkö-, vesi- ja jätekustannuksista 90 % on kirjattu hautausmaiden kuluiksi ja 10 % kirkon tai kappelin kuluiksi.

Seurakuntakodin kustannuksiin sisältyy ns. talonmiehen asunnon kustannukset.

5 VUODEN 2025 TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET PAINOPISTEET JA TAVOITTEET

Seurakunnan painopisteet 2025

Suomen ev.lut. seurakunnan strategian tunnus "OVET AUKI". Tunnus sopii hyvin myös Ylitornion seurakunnan strategiseksi tavoitteeksi.

Ylitornion seurakunta on linjannut vuoden 2025 toimintastrategian tukipilareiksi:

Avoim ja reilusti kristitty.

Seurakuntamme on:

- Aikaansaava, yhteisöllinen ja ilosanomasta elävä
- Avoin toiminnassaan ja viestinnässään, reilu julistuksessaan
- Taloudellisesti tasapainoinen toimija, ihmiset kohtaava

Ylitornion seurakunta - Tule mukaan !

6 TOIMINTASUUNNITELMA

Toimintasuunnitelma on esitetty pääluokittain ja tarkoituksellisuusperiaatteella kustannuspaikoin.

Henkilökunta on laatinut kirkkoherran vahvistaman toimintasuunnitelman oleellisin osin työaloittain ja kustannuspaikoittain.

Tulevan vuoden toiminta on suunniteltu toteutettavaksi pitkälti aiempien vuosien tapaan. Tukitoimiin liittyvät uudet ja keskeneräiset hankkeet on kirjattu suunnitelmiin, ja talousarviokirjassa on mainittu mahdolliset erityiset kustannukset sekä merkittävät tuottoihin vaikuttavat muutokset.

Ylitornio seurakunta pääluokittain

Hallinto (1)	Seurakunnallinen toiminta (2)	Hautaustoimi (4)	Kiinteistötoimi (5)	Haudanhoitorahasto (9)
- Seurakunnan tukitoiminto - Taloushallinto - Hallinto - Toiminnan ja talouden määrittäminen ja valvominen sekä varallisuuden hoitaminen	- Seurakunnan palvelutehtävä - Vastaa seurakunnan hengellisen toiminnan toteuttamisesta ja kehittämisestä	- Seurakunnan palvelutehtävä - Vastaa vainajan hautaamisesta ja siihen liittyvistä sopimuksista ja seurakunnan hautausmaista	- Seurakunnan tukitoiminto - Vastaa seurakunnan hallinnassa olevista kiinteistöistä, rakennuksista ja rakennelmista	- Seurakunnan lisäpalvelu - Vastaa haudanhoitosopimuksista

7 PÄÄLUOKKA 1, HALLINTO

Hallinnon kustannukset vyörytetään varsinaiselle toiminnalle, kiinteistötoimelle ja hautaustoimelle. Kulut vyörytetään seuraavien tehtäväalueiden kesken niiden välittömien bruttokulujen suhteessa. Eläkerahastomaksut vyörytetään henkilöstökulujen suhteessa

Pääluokka hallinto sisältää kaiken toiminnallisen ja hautaustoimen tehtävine hoitamiseen tarvittavat työvälineet, niiden käyttämiset ja henkilöstöön liittyvät muut kustannukset.

7.1 101, Hallintoelimet

Kustannuspaikat: kirkolliset vaalit, hallintoelimet (1011010000, 1011010001)
Seurakunnan lakisääteinen toimielinorganisaatio.

Hallintoelimet

kustannuspaikka 1011010001

Tavoitteet

- Seurakunnan talouden tasapaino
- Hyvä yhteistyö henkilöstön ja luottamushenkilöiden kesken
- Avoin ja reilusti kristitty toimintamalli
- Seurakunnan edun mukainen toiminta päätöksenteossa
- Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen
- Tuen antaminen johtaville viranhaltijoille
- Klinteistöjen ja varallisuuden hyvä hoitaminen
- Sisäisen valvonnan tehtävä ja tavoitteet
- Seurakuntalaisten aktivointi vapaaehtoisuuden kautta
- Strategian laatiminen 2025 –2026

Toteutus 2025

- Kirkkoneuvosto kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa
- Valtuusto kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Harrastamme hyvää käytöstä seurakunnan toimielimissä
- Luottamushenkilöitä kutsutaan mukaan seurakunnan arkeen
- Luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita kannustetaan avoimeen vuoropuheluun
- Katsotaan, että seurakunnan toimintaa ja hallintoa hoidetaan asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti
- Strategisten painopisteiden kirjaaminen ja niihin sitoutuminen

Talousarviossa varattuna määräraha kirkkoneuvoston päätöksellä tarvittaessa annettavalle katastrofiavustukselle katastrofirahasto (489000/101101001) 2 000 euroa.

7.2 105, Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto

Kustannuspaikat: Yleishallinto (1011050000)

Seurakunnan hoidettava joko itsenäisesti tai ostopalveluina, tai niiden yhdistelmällä.

Yleishallinto, virasto

kustannuspaikka 101 1050000

Tavoitteet

- Henkilöstön oikeuden- ja yhdenmukainen kohtelu ja päätöksenteko
- "Onnelliset ihmiset saavat enemmän aikaseksi" -reilusti kristitty
- KirVESin tarpeellinen hallinta
- Työhyvinvoinnin toteuttaminen
- Työyhteisön yhteistyön kehittäminen
- Yhteistyön tekeminen muiden seurakuntien, Kirkkohallituksen ja paikallisten toimijoiden kanssa
- Tietosuojan ja tietoturvan varmistaminen kaikissa seurakunnan toiminnoissa
- Järjestelmien hyvä ja tehokas käyttäminen ja osaaminen
- Tiedottamisen keinot ja laadun jatkuva tarkkailu ja parantaminen
- Digitaalisen asianhallinnan ja arkiston järjestelmän käyttöönotto asteittain
- Asianhallintajärjestelmän pilotoinnin käyttöönotto asteittain
- Verkkosivujen uudistaminen 2025 – 2026

Toteutus 2025

- Työhyvinvointikyselyiden jatkaminen
- Hallitut ja dokumentoidut tavoitekeskustelut
- Katrina / Outlook järjestelmän paremman käytön ohjeistaminen
- Tietoturva-asioiden ohjaamisen henkilöstöresurssien huomiointi
- Verkkosivujen uudistamisessa Kirkkohallituksen tuki
- Kirkkohallituksen puitesopimuksen hyödyntäminen digitaalisessa arkistoinnissa
- Digitaalisen asianhallinnan ja arkiston järjestelmän käyttöönotto asteittain. Ostopalvelua apuna käyttäen
- Verkkosivujen ohjausryhmässä aktiivinen toimiminen
- Uusien kirkkolain ja tietoturva koulutuksiin osallistuminen

7.2.1 Tietohallinto ja lisenssit

Rovaniemen seurakunta tuottaa tietohallinnon palvelut, jotka on esitetty yleishallinnon kustannuspaikalla.

Koneiden, laitteiden vuokraukseen (leasing) on varattu määräraha 12 600 euroa (456000/1011050000) ja kirkossa tapahtuvaan striimaukseen 6 400 euroa (456000/1012010000).

Muut ICT palvelut (433000/1011050000) on varattu määräraha 44 300 euroa:

Näistä lisensseistä Pellon ja Kolarin seurakunnan kanssa yhteishankintana ovat Therefore, Piironki, Visma, Canva, jotka laskutetaan kerran vuodessa, muut tuotot 18 000 € (383000/101105000).

7.2.2 eAMS, digitaalinen asiakirja-arkisto

Kirkkolakiuudistus vaikuttaa kirkon arkistotoimeen 1.7.2023 alkaen.

Kirkkolain (KL 10:7) mukaan kirkon viranomaisen arkistotoimen hoitoon, tehtäviin, suunnitteluun ja järjestämiseen sovelletaan arkistolakia (831/1994), jollei kirkkolaissa toisin säädetä. Myös tähän asti kirkossa on pyritty noudattelemaan arkistolainsäädännön mukaisia käytäntöjä. Siihen ei ole kuitenkaan ole ollut lakisääteistä velvollisuutta. Jatkossa seurakuntien, seurakuntayhtymien ja muiden kirkon viranomaisten on noudatettava arkistolain aineellisia säännöksiä, jotka muun muassa velvoittavat hoitamaan arkistointia tietyllä tavalla, määrittävät arkistotoimen tehtäviä ja velvoittavat suunnittelemaan ja järjestämään arkistotoimen hoidon säännösten mukaisesti.

Seurakunnassa on käynnissä digitaalinen asiahallinnon projekti, josta muodostuu sähköinen asiakirja-arkisto. Projektia on viety hallitusti eteenpäin 2022 - 2024. Työ on arvioitu saatavan tehtyä 30.6.2025 mennessä.

7.2.3 Therefore

Therefore mahdollistaa erittäin monipuolisen käyttämisen seurakunnan asianhallinnassa ja työnohjauksessa. Ohjelma on itseohjattavissa ja koodattavissa tarpeen mukaisesti.

Therefore-järjestelmään on kehitetty suntion toiminnanohjausjärjestelmänä (ERP), joka toimii myös kiinteistöjen sähköisenä huoltokirjana, joka on tullut vaatimukseksi seurakunnille. Kehittämämme suntion toiminnanohjausjärjestelmä esitellään tulevana vuonna Rauduskylän Kristillisen opiston suntion ammattitutkinto-opintoja suorittaville mahdolliseksi työvälineeksi.

7.3 Sähköiset asiointipalvelut

Seurakunnan palveluprosesseja kehitetään niin, että digitaaliset palvelut tulevat vaihtoehtoisena tai ensisijaisena palvelumuotona kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen käytettäväksi ja vastaavat seurakunnan tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta. Digitaalisessa palvelussa voidaan tarjota maksuttomia ja maksullisia palveluita seurakunnan

palvelemiseksi. Digitaalisten palveluiden tarjoamisessa on huomioitava henkilötietojen käsittelyä ohjaava EU:n yleistä tietosuojaa-asetus ja tietosuojalaki. (Seurakunnan hallintosääntö).

Sähköinen asiointiohjelmiston ylläpito on sovittu kehitystyön vuoksi veloituksettomaksi 31.12.2026 saakka.

7.4 MobilePay

Seurakunnassa on jo pidempään pohdittu käteisen rahan korvaamista. Nykyisten vaihtoehtojen lisäksi on tarkoituksenmukaista parantaa palvelua erilaisiin mobiilimaksamisen mahdollisuuksiin, esim. MobilePay. Hankinta saadaan veloituksetta pitkäjänteisestä kehittämistyön vuoksi.

7.5 Yleishallinnon muita kustannuseriä

Kirkon palvelukeskuksen kustannukset on arvioitu 12 000 euroon (446500/1011050000).

Kirkonkirjojenpito on arvioitu maksavan vuodessa 1,46 euroa jäsentä kohden, yhteensä kustannusarviona 4 000 euroa. Palvelu tuotetaan Oulun aluerekisterin toimesta (443500/1011050000).

Talousarvioissa on huomioitu 3 000 euroa (440300/1011050000) erilaisiin näkyvyyskampanjoihin, tarjoiluihin, hankintoihin yms. joissa seurakunta on näkyvästi mukana paikkakunnalla järjestettävissä tapahtumissa.

7.6 Tiedotus ja viestintä

Kirkkohallitus on tehnyt päätöksen vaihtaa nykyinen julkaisujärjestelmä uudella WordPress julkaisujärjestelmällä. Kirkkohallituksen hanke on arvioitu vuosille 2025 – 2027. Uuden julkaisujärjestelmän (verkkosivut) aloitustyöt vuodelle 2025 on arvioitu tehtävän talous- ja henkilöstöpalvelun olemassa olevilla resursseilla.

Printtiviestintää Meän Tornionlaakso -lehteen ja digiviestinnän parantamiseen on varattu 12 500 euron määräraha (431200/1011050000).

7.7 Tietosuoja ja tietoturva

Seurakunnassa päivitettiin kesällä 2024 tietosuojaselosteet, otettiin merkittäviä askeleita tietosuoja- ja tietoturva-asioissa Piironki, Therefore ja Katrina järjestelmien avulla.

ICT- palvelujen tuottaja Rovaniemen seurakunta on ilmoittanut, että nykyinen asia- ja asiakirjahallinta siirtyy verkkolevyiltä pilvipalveluihin. Siirtymäaika on kesäkuu 2026. Seurakunnassa on ennakoitu tämä muutos ja asiakirjojen siirtäminen Piironkiin, Thereforen on aloitettu tarkoituksenmukaisuusperiaatteella. Vuoden 2025–2026 aikana kaikki seurakunnan työntekijät siirtävät oman työalansa säilytettävät tai arkistoitavat asiakirjat Piironki järjestelmään. Toimintamalleissa huomioidaan myös Katrinan käyttö, joka täyttää tietosuoja- ja tietoturva vaatimukset.

Tämän muutoksen osalta olemme aikataulussa ja hyvin tietoisia hankkeen tarpeellisuudesta. Järjestelmien kautta olemme entistäkin luotettavampi, tietosuoja ja -turva ovat kunnossa ja pystymme ammattimaisemmin hoitamaan asioita ja asiakirjojen käsittely on turvallista.

7.8 Hallinto käyttötalous, talousarvio

			TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
1	Hallinto	Toimintatuotot	152 975	114 600	18 300	23 300	23 300
1	Hallinto	Toimintakulut	-329 761	-319 100	-372 550	-342 550	-342 550
1	Hallinto	TOIMINTAKATE	-176 786	-204 500	-354 250	-319 250	-319 250
1	Hallinto	VUOSIKATE	-176 786	-204 500	-354 250	-319 250	-319 250
1	Hallinto	Sisäiset vyörytyserät	176 786				
1	Hallinto	TILIKAUDEN TULOS	0	-204 500	-354 250	-319 250	-319 250
1	Hallinto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-204 500	-354 250	-319 250	-319 250

8 PÄÄLUOKKA 2, VARSINAINEN TOIMINTA

8.1 Kriisinhoitotyö ja valmiussuunnitelma

Seurakunnan kriisityö on yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen ja muiden paikallisten toimijoiden järjestämään toimintaa. Kriisityötoiminnan johtajana seurakunnassa toimii kirkkoherra. Kriisityöhön osallistuvat tehtäviensä kautta pyydettyäessä kaikki varsinaisessa seurakunnallisessa työssä olevat henkilöt osaamistason mukaisesti. Kriisinhoitotyö sisältyy valmiussuunnitelmaan.

Valmiussuunnitelma tulee päivittää vuoden 2025 aikana.

8.2 201, Jumalanpalveluselämä

Kustannuspaikat: Jumalanpalveluselämä (1012010000)

Seurakunnan lakisääteinen ja perustehtävä

Jumalanpalveluselämä	kustannuspaikka 1012010000 YLITORNION SEURAKUNTA
Tavoitteet - Jumalanpalvelukset ovat vieraanvaraisia, saavutettavia ja sopivia kaiken ikäisille. Seurakuntaiset osallistuvat niiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. - Jumalanpalveluselämä on ajankohtaista ja kiinni ihmisten elämässä. - Kristillisen kasvun tukeminen kaikissa elämänvaiheissa. Seurakunnan jäsenten lapset kastetaan. - Jumalanpalveluksien laadukas striimaaminen	Toteutus - Kutsumme seurakuntalaisia kirkkoon sekä mukaan jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen. - Suunnittelemme ja toteutamme jumalanpalvelukset tiiminä. - Panostamme lapsiperheiden tavoittamiseen ja mukaan saamiseen. Lapset ovat aina tervetulleita kirkkoon! - Rukoushetket, hartaudet ja jumalanpalvelukset toteutamme kokonaiskirkollisiin ja yhteiskunnassa esillä oleviin teemoihin liittyen (esim. Rukouspäivät, vauvanpäivä, kummipäivä, hääyö-tapahtumat yms.) - Audiovisuaalinen tekniikka kirkossa on ajantasainen ja striimaustaidot kunnossa

Striiming-palvelua jatketaan seurakunnan järjestämien tilaisuuksien seuraamisen helpottamiseksi. Suntuioinnin ostopalveluihin on varattu 5 000 euroa (447000/1012010000).

Rovastikunnallinen sairaalapappitoimintaan Kemin seurakunnan kautta on huomioitu jumalanpalveluksen kustannuspaikalla 2 000 euroa (443500/1012010000).

8.3 202, Hautaan siunaaminen

Kustannuspaikat: Hautaan siunaaminen (1012020000)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Hautaansiunaaminen		kustannuspaikka 1012020000	YLITORNION SEURAKUNTA
Tavoitteet	Toteutus		
• Laadukas ja huomioiva hautaansiunaaminen • Kiinteä osa hautaustointia • Hyvä yhteistyö henkilöstön kesken alusta loppuun • Surevien omaisten kohtaaminen hoidetaan kiireettömästi, laadukkaasti ja toiveita kuunnellen	• Oman seurakunnan henkilöstö hoitaa pääsääntöisesti hautaansiunaamiset, sijaisia kutsutaan tarvittaessa • Siunaamiset aikataulutetaan siten, että papilla ja kanttorilla olisi mahdollisuus osallistua myös muistotilaisuuteen, jos omaiset niin toivovat • Kerrotaan hautaansiunaamisen paikalliskäytännöistä seurakunnan verkkosivuilla		

Hautaansiunaamisen kustannuspaikoille on kirjattu papistolta ja kanttorilta henkilöstö- ja matkakulut työaika-arvion mukaisesti.

Suntioinnin ostopalveluihin on varattu 1 500 euroa (447000/1012020000).

Hautaansiunaamisen kustannuksiin on arvioitu Ylitornion kirkon katafalkin hankinta 4 000 euroa (460000/1012020000).

8.4 205, Muut seurakuntatilaisuudet

Kustannuspaikat: Yleinen seurakuntatyö (1012050000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen. Eri-tyisenä eränä talousarvioon on varattu piispantarkastuksen eri toimenpiteisiin 6 000 euroa. Ja muuhun yleisen seurakuntatoimintaan 4 000 euroa (447000/101205000).

Yleinen seurakuntatyö

kustannuspaikka 1012050000

Tavoitteet

- Ylitornion seurakunta on lämmin ja mukaan kutsuva yhteisö
- Nostamme sanoman esiin. Evankeliumi on toimintamme ydin.
- Tiedostamme henkilökohtaisen kohtaamisen tärkeyden.
- Tavoitamme eri-ikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia seurakuntalaisia, myös heitä, jotka eivät ole aktiivisina toiminnassamme
- Seurakuntalaisten saaminen mukaan toimintaan ja toteutukseen
- Sosiaalinen media osana tiedotusta, kirkon sanoman välittämiseen, ja seurakunnan toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen

Toteutus

- Tärjestämme tapahtumia ja tempauksia ympäri Ylitorniota
- Ideoimme ja kokeilemme uusia juttuja, jotka voisivat kiinnostaa seurakuntalaisia, jatkamme samalla hyvää vanhaakin
- Kohtaamme ihmisen ja olemme läsnä häntä varten
- Käytämme sosiaalista mediaa monipuolisesti ja luovasti

8.5 220, Kirkkomusiikki

Kustannuspaikat: Kirkkomusiikki (1012200000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen kokonaisuudessaan

Kirkkomusiikki

kustannuspaikka 1012200000

Tavoitteet

- Musiikkityön tavoitteena on palvella seurakunnan päätehtävää: evankeliumin ilosanoman levittämistä musiikin keinoin
- Musiikki on mukana jumalanpalveluksissa ja elämän taitekohtiin liittyvissä juhlahetkissä.
- musiikkiin keskittyminen jumalanpalveluksissa ja seurakunnan musiikkielämässä
- Musiikkikasvatus eri-ikäisten seurakuntalaisten parissa, keskittyen erityisesti varhaiskasvatukseen, lapsiin ja nuoriin
- Musiikki tuo terveyttä, iloa ja vahvistaa seurakunnan perussanomaa
- Jokainen voi osallistua omilla lahjoillaan toimintaan musiikin

Toteutus

- Kuorot mukana erityisesti jumalanpalveluksissa
- Konsertit (pääsääntöisesti omien kuorojen kanssa)
- Kauneimmat joululaulut
- Muiden työmuotojen kanssa yhteistyössä toteutetut tapahtumat
- Vierailut eri toimintamuotojen viikoittaisissa ryhmissä
- Juhlat ja tapahtumat, esimerkiksi yhteiset syntymäpäivät, Vanhusten viikko, Yhteisvastuu
- Kanttori osana rippikoulua
- Kouluvierailut
- Kuorotoiminnan kehittäminen

Musiikkityöhön on kirjattu 500 euron määräraha, esim. Väyläfestivaalien tukemiseen (489000/101220000).

Musiikkityöhön ei ole edellisinä vuosina hankittu mitään työvälineitä, nyt hankintoihin on arvioitu 7 000 euron määräraha.

8.6 235, Rippikoulu

Kustannuspaikat: Rippikoulu (10123500000)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Rippikoulu

kustannuspaikka 1012350000

 YLITORNION
SEURAKUNTA

Tavoitteet

- Mahdollisimman moni ikäluokasta käy rippikoulun. Vuonna 2025 rippikouluikäisiä on 39 vuonna 2010 syntyneitä ja 28 vuonna 2011 syntyneitä. Näistä ryhmistä pyrimme tavoittamaan yli 80 %.
- Seurakunta tavoittaa lähes koko ikäluokan sekä heidän kotiväkensä.
- Rippikoulukokonaisuus on nuorisolähtöistä: Nuoria osallistetaan seurakunnan toimintaan, ja rippikoulua suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa.
- Yhteistyön lisääminen lähiseurakuntien kanssa.
- Kustannusten tarkka seuraaminen. Rippikoululeirin laatuun panostetaan kasvavista kustannuksista huolimatta.
- Rippikoulu on koko seurakunnan yhteinen asia: rippikoulun toteutuksessa mukana laajalla skaalalla seurakunnan eri työalat.
- Aikuisrippikoulun mahdollisuutta pidetään esillä.

Toteutus

- Pidetään rippikouluinfot koululla ilmoittautumisen ollessa käynnissä.
- Rippikoulu toteutetaan paikallisuunnitelman mukaisesti.
 - Etuksienviikotilaisuus eli "rippikoulunäkö" pidetään talvella Ylitorniossa.
 - Vuodelle 2025 on varauduttu kahteen rippikoululeiriin Nuorisokeskus Oivangissa, Kuusamossa.
 - Elokuussa osallistumme Maata näkyvässä - pohjoinen ulottuvuus -musiikkitapahtumaan Torniossa.
- Rippikoululaisilla mahdollisuus osallistua piispanarkastukseen.
- Tavataan rippikoululaisten kotiväki kasvotusten ennen intensiivijakscoa.
- Isoskoulutuksessa olevat nuoret otetaan mukaan jo talvikaudella rippikoulun toteutukseen.
- Rippikoulun opettajien osaamista tuetaan mahdollistamalla koulutuksiin osallistuminen.

Rippikouluun on varauduttu 40 nuoren osallistumiseen. Rippikoululeirejä on kaksi ja niiden pituudeksi on arvioitu 8 vuorokautta sisältäen 2 matkustuspäivää. Sen lisäksi vuoden aikana rippikoulua pidetään lähiopetuksena. Rippikoululeiri pidetään Kuusamon Oivangin leirikeskuksessa. Rippikoulun materiaalien ja palvelujen ostojen määrä on arvioitu 72 000 euroa.

8.7 236, Nuorisotyö

Kustannuspaikat: Varhaisnuoriso ja nuorisotyö (10123600000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen

Varhaisnuoriso- ja nuorisotyö

kustannuspaikka 1012360000

Tavoitteet

- Kohdataan varhaisnuoria ja nuoria eri tavoin.
- Kehitetään ja lisätään kunnan ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä.
- Kannustetaan nuoria osallistumaan seurakunnan toimintaan.
- Tehdään yhteistyötä partiolippukunta Mellan Kiipijöiden kanssa.
- Raamatun sanoman esillä pitäminen.
- Kehittää Isostoimintaa koko ajan yhdessä nuorten kanssa.
- Vaikuttajanuorten ryhmän kokoaminen ja työn aloittaminen.
- Ylitornion seurakunnan kirjoilla on 170 varhaisnuorta ja nuorta (syntyneet vuosina 2007 – 2012), joista pyrimme tavoittamaan yli 55 %. Haasteen kohtaamiseen tuo se, että monet nuoret lähtevät peruskoulun jälkeen muualle opiskelemaan.

Toteutus

- Työntekijät jalkautuvat koululle ja nuorisotalolle mahdollisuuksien mukaan.
- Tehdään yhteistyötä koulujen kanssa yhteistyösopimuksen ja suunnitelman mukaisesti.
- Järjestetään nuorteniltoja, kuten Nuorten Miitti, ja osallistutaan jumalanpalveluksiin.
- Suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa yhdessä nuorten kanssa.
- Osallistutaan varhaisnuorten ja nuorten toimintaa kehittävien tahojen toimintaan.
- Nuorilla on mahdollisuus osallistua piispan tarkastukseen.
- Isolskoulutus, jossa pyritään koulutuksen osittaiseen toteuttamiseen lähiseurakuntien kanssa.
 - Mahdollisuus yhteiseen leiriin toisen seurakunnan lasten kanssa.
 - Mahdollisuus yhteiseen retkeen kaudemmas.
- Aloitetaan vaikuttajanuoret -toiminta.

Seurakunta on palkannut määräaikaiseen ja osa-aikaiseen työsuhteeseen nuoriso-ohjaajan. Nuoriso- ohjaaja osallistuu myös rippikoulutyöhön. Nuorisotyön kustannukset muodostuvat pääsääntöisesti henkilöstö ja työvälinekustannuksista.

8.8 231, Varhaiskasvatus

Kustannuspaikat: Varhaiskasvatus (10123800000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen

Varhaiskasvatus

kustannuspaikka 1012380000

Tavoitteet

- Kasvatuskumppanuus yhdessä kodin kanssa tärkeää
- tukea yhteiskunnan varhaiskasvatuksen tavoin lapsen kotikasvatusta.
- Tukea kodin kristillistä kasvatusta
- Tehdään ennaltaehkäisevää perhetyötä
- Opettaa Raamattua, hiljentymistä ja rukousta, osana kristillistä kasvatusta
- Kehtoluokkakaikisten huomioiminen
- Yhteistyö kunnan varhaiskasvatuksen kanssa sekä Hyvinvointialueen kanssa.
- Laadukkaiden perhemessujen toteuttaminen ja niihin aktiivinen kutsuminen
- Tarjota erilaisia tapahtumia, tuoden monipuolisuutta.
- Tarjota matalaa kynnystä toimintaamme
- Yhteistyö Laurinrannan kanssa
- Tavoitamme 1-5vuotiaista 90%, toiminnassa heitä on mukana n 70%

Toteutus

- Päiväkerhon järjestäminen 3-5-vuotiaille.
- Järjestetään Tenavatupa ja -parkki toimintaa perheille.
- Arki Apua- perheille.
- Muistaminen kehtoluokkakaikaisia jouluna.
- Syntymäpäivien muistaminen & 10 vuotiaille juhla.
- Käynnit päiväkodeilla, ryhmäkodissa.
- Perhekerhon järjestäminen sivukylillä.
- Perhemessuja Ylitorniolla ja Meltosjärvellä.
- Kummi-, yö-, vauvakirkko, "nuku yö ulkona"- perheretki.
- Vanhukset tutuksi lapsille vierailuilla.

Varhaiskasvatukseen on saatu aikaisempina vuosina ulkopuolista avustusta, joita käytetään talousarviovuonna ja varojen käyttäminen näkyy siten kustannuksena.

8.9 241, Diakonia

Kustannuspaikat: Diakoniatyö ja yhteisvastuu (10124100000 - 1012410702)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Diakonia, Yhteisvastuu

kustannuspaikka 1012410000, 1012410702

Tavoitteet

- Palvella ja auttaa ylitorniolaisia henkilöitä sanoin ja teoin koko seurakunnan alueella
- Etsiä hätää ja auttaa erityisesti heitä, joihin muu apu ei ulotu
- Pyrkä poistamaan kärsimystä ja vaikuttaa niiden syihin
- Vastata erityisryhmien hengellisistä tarpeista
- Ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä toisten ihmisten kanssa
- Lisätä vapaaehtoisten toimijoiden osuutta
- Pitää esillä kansainvälisen diakoniatyön (KUIA) kohteita ja tukea niitä taloudellisesti
- Kehittää seurakuntien ja kunnan ja Lapin hyvinvointialueen välistä yhteistyötä
- Huolehtia monipuolisesta tiedottamisesta

Toteutus

- Henkilökohtaiset tapaamiset kotona ja laitoksissa
- Järjestää erilaisia ryhmätoimintaa mm. kerhot, hartaudet, retket, leirit, kirkkopyhät, toimintatimet ja tapahtumat
- Varojen kerääminen YV- keräyksenä ja keräyksen organisointi
- Vankila- ja laitospöytäkirjat, avoin kohtaamispaikkatoiminta
- Taloudellinen avustaminen tarvittaessa
- Palvelutehtävien ideointi ja tarjoaminen
- Työn esittely eri kanavissa
- Toimitaan kunnan, Lapin, rovastikunnan seurakuntien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä

Diakoniatyön avustukset jaetaan diakonia-avustuksille annettujen sääntöjen mukaisesti. Seurakunnan diakonia-avustukset eivät ole kuntalaisten ensimmäinen avustusyksikkö, vaan diakoniatyön avustuksia myönnetään silloin, kun muut keinot ovat käytetty. Avustusten myöntämisessä käytetään Kirkkohallituksen suosittamaa Katrina järjestelmän diakoniaohjelmiston talouden selvitys lomaketta, jonka perusteella avustuspäätös tehdään. Avustusten perusteita ja päätöksiä pääsee tarkistamaan kirkkoherra ja diakoni.

Diakoniatyö sai vuonna 2024 merkittäviä lahjoitusrahoja, joiden käyttäminen oli määriteltä. Näiden lahjoitusvarojen käyttäminen mahdollistaa diakonia-avustus määrärahojen nostamisen kertaluonteisesti vuodelle 2025. Annettuina avustuksina on talousarviossa huomioitu enimmäismääränä 7 000 € (483000/1012410000).

Diakoniatyö, YV-keräyksen osuutta ei ole talousarvioon arvioitu muuttuneen tilitysmallin vuoksi.

Diakoniatyöhön on arvioitu Lapin seurakuntien kehitysvammatyön yhteistyön osuus Rovaniemen seurakunnalle 2 500 euroa (443500/1012410000).

8.10 260, Lähetys

Kustannuspaikat: Lähetystyo (1012600000)

Seurakunnalle pakollinen seurakunnan valitsemalla tasolla.

Lähetystyo	kustannuspaikka 1012600000 YLITORNION SEURAKUNTA
Tavoitteet • Lähetystyon merkityksen ja tarkoituksen esillä pitäminen nykyaikaisesti • Lähetystyon tiimin aktiivinen toiminta • Vapaaehtoisten osallistaminen	Toteutus • Lähetysten aktiivinen näkyminen tapahtumien tai lähettivierailujen muodossa • Yhteyden pitäminen seurakunnan nimikkolähetteihin • Konkreettista tekemistä lähetyskohteiden hyväksi, esim. lähetyspiiri • Rahallinen avustus eri järjestöille • Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa

Piispainkokous tulee antamaan suosituksen seurakunnille niiden verotulojen käyttämisestä lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan kirkon perussopimusjärjestöjen kautta – alustavan ehdotuksen mukaan tämä olisi vähintään 3 % seurakunnan verotuloista. Tämä suositus tarkoittaa Ylitornion seurakunnalta määrärahan lisäämistä 23 000 euroon aikaisemman 7 000 euron sijasta.

Lähetysmäärärahoja voidaan tilittää suoraan talousarvio määrärahoina kirkollisverotuloista, mutta tarkoituksenmukaista olisi aktivoida seurakuntalaisia osallistumaan lähetystyöhön eri tavoin ja keräämään lähetystyölle osa suositussummasta.

8.10.1 Annetut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot

Annetut avustukset käsitellään tapauskohtaisesti ja avustuksella tuetaan järjestön varsinaista toimintaa. Avustuksen antamisen edellytyksenä on, että seurakunnalla on järjestön toimintasuunnitelma ja viimeisen tilikauden tilinpäätöstiedot sekä avustushakemus. (Seurakunnan taloussääntö).

Seurakunta on vuokrannut pitkäaikaisella vuokrasopimuksella 1.5.1999 – 30.4.2029 Eholammen alueen kiinteistöt Mellan Kiipijät ry:lle osana yhteistoimintaa. Rakennuksesta ei peritä vuokraa vaan se on seurakunnan antamaa tukea partio toimintaan Mellan Kiipijät ry:lle.

Seuraavat avustukset tilitetään sovitusti vuoden aikana saajille, yhteensä 7 000 euroa: Suomen Lähetysseuran ja nimikkolähettiläiden avustaminen (480000/101260000):

Lähetisyhdistys Kylväjä, Henriksson,	3 000 €,
sopimus toistaiseksi voimassa alkaen 2018	

Suomen lähetysseura,	3 000 €,
sopimus toistaiseksi voimassa alkaen 2024	

Kirkon Ulkomaan apu (480500/101260000)	1 000 €
--	---------

Kirkkohallituksen suositus on, että lähetystyölle kerätään 3 % kirkollisverosta, arviolta noin 23 000 euroa.

8.11 Varsinainen toiminta, käyttötalous, talousarvio

		TP 2023		TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
2	Seurakunnallinen toiminta	Toimintatuotot	16 296	4 300	4 800	3 600	5 100
2	Seurakunnallinen toiminta	Toimintakulut	-521 840	-422 030	-479 150	-422 150	-424 650
2	Seurakunnallinen toiminta	TOIMINTAKATE	-505 544	-417 730	-474 350	-418 550	-419 550
2	Seurakunnallinen toiminta	VUOSIKATE	-505 544	-417 730	-474 350	-418 550	-419 550
2	Seurakunnallinen toiminta	Sisäiset vyörytyserät	-160 420				
2	Seurakunnallinen toiminta	TILIKAUDEN TULOS	-665 963	-417 730	-474 350	-418 550	-419 550
2	Seurakunnallinen toiminta	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-665 963	-417 730	-474 350	-418 550	-419 550

9 PÄÄLUOKKA 4, HAUTAUSTOIMI

9.1 403, Hautausmaakiinteistöt

Kustannuspaikat: Hautausmaat (1014030000 - 1014030009)

Seurakunnalle määrätty yhteiskunnallinen tehtävä

Sankarivainajien viheralueiden muutostyöt. Varattu 4 000 euron määräraha (435600/101403000).

Ylitornion hautausmaiden hulevesiongelmien korjaamiseen on varattu 6 000 € määräraha.

9.2 404, Varsinainen hautaus toimi

Kustannuspaikat: Hautaus toimi (1014040000)

Seurakunnalle määrätty yhteiskunnallinen tehtävä

Hautaustoimi, hautausmaat

kustannuspaikka 1014xxxxxx

Tavoitteet

- Laadukas hautatoimenpalvelu kokonaisuus
- Selkeän palvelukonseptin ylläpitäminen asiakkaalle hintoineen
- Hautatoimen kortiston digitointitietojen tarkistaminen
- Haudanhaltijatietojen kerääminen ja tallentaminen
- Kustannusten ja tuottojen tarkka seuranta
- Hautausmaiden toimintojen parantaminen, Meltosjärven hmaa ja Ylitornion hautausmaiden viimeistelyt
- Työsuojelulliset toimenpiteet suntion työssä
- Riskinhallinnan parantaminen
- Ympäristöarvojen huomioiminen, laadukas jätehuolto

Toteutus 2025

- Henkilökunnan osaamisen arvostaminen ja ylläpito
- Laadukas ja riittävä hautausmaiden kunnossapito
- Hautatoimen ohjelmiston takautuvan tietovaraston loppuunsaattaminen
- Hautauspalvelun alihankinnan laadun tarkkailu ja toimen kehittäminen
- Lisätään useamman henkilön tietämystä ja taitoa hautausmaiden palveluun
- Kustannustenhallinnan ohjaus työntekijöille
- Jätteiden lajittelu siltä osin kuin se on mahdollista ja järkevää
- Asiakkaille suunnattujen palveluiden ja hinnaston selkeänä pitäminen
- Asianmukaisten tilojen järjestäminen työntekijöille ja vainajille

9.2.1 Hautausmaan hoitosuunnitelmat

Seurakunnan tulee tehdä hautausmaan hoitosuunnitelmat. Hoitosuunnitelmat olivat kuluvan vuoden työsuunnitelmissa, mutta työ siirtyi tulevalle vuodelle. Hoitosuunnitelmat tehdään talous- ja henkilöstöpalveluiden toimesta yhteistyössä suntion kanssa. Työhön tulee resursoida työaikaa.

9.2.2 Hautausmaiden palvelut

Seurakunnassa pyritään tarjoamaan aktiivisesti hautausmaiden lisäpalveluita. Lisäpalveluilla pystytään ylläpitämään hautausmaan hyvää hoitotasoa laajemmin. Lisäpalvelut mahdollistavat osalle kausityöntekijöistä mielekkäämmän ja monipuolisemman työnsisällön. Lisäpalveluiden tuottoarvio on 3 000 euroa (321900/1014040000).

Työvälineiden tms. uusimiseen on varattu 500 euroa (466500/1014040000) ja haudanhoitopalveluihin 2000 euroa (466500/1014050000).

9.2.3 Hautaustoimenohjelmisto

Hautatoimen rekisterin pitäminen on seurakunnan lakisääteinen tehtävä ja on osa seurakunnan hautaustoimen ydintehtävää.

Hautautiedot on siirretty hautakorteilta digitaaliseen muotoon vuonna 2020 ja tietojen tarkastaminen on saatu valmiiksi. Vuoden 2025 aikana hautojen hauta-alueet ja poistettut haudat korjataan hautakortistoon olemassa olevien, omaisilta saatujen tietojen ja hautamuistomerkki kuvien avulla.

Hautatoimen erillinen ohjelmistohankinta on edelleen ajankohtainen. Ohjelmiston hankintaa on siirretty sen kohtuu ison hankintahinnan ja ylläpitokustannuksien vuoksi. Tulevana vuonna kehitetään seurakunnassa olemassa olevan Thereforen tietosisältöä palvelemaan hautarekisteri kokonaisuutta tai vaihtoehtoisesti laajentaen seurakunnassa olemassa olevan Vitec Katrinan kehittämään hautaustoimen kortisto-ohjelmistoa. Mikäli siirrymme Vitec Katrinan käyttöön, siirtyminen ajoittuu vuoteen 2026. Huomioitavana on myös tarve saada haudat julkiseen verkkoon haettavaksi esim. Haudat.fi tai Hautapaikka.fi tms.

9.2.4 Hautojen kuuluttamismenettely

Kuulutusmenettelyn päätavoitteena on toteuttaa yhdenvertaisuus ja oikeuden mukaisuusperiaatetta hautausmaan käyttämisessä. Hautaustoimen kustannusten nousun ja hintojen tarkistuspaineiden vuoksi, seurakunnan on hyvä tarkistaa hautaoikeuden veloittamisen periaatteita. Seurakunnassa toteutettiin haltijatietojen kuuluttaminen kesällä 2024 ja siitä saadun myönteisen palautteen ja onnistuneen lopputuloksen vuoksi jatkamme työtä laajemmin kesällä 2025. Tähän on varattu ostopalveluna 1,5 henkilötyökuukausi 3 000 euroa (447000/1014040000). Työ on erityisen ajankohtainen nyt. Kirkkohallitus on vaatinut seurakuntaa tarkistamaan hautaustoimen hinnoittelua niin, ettei siihen käytetä lainvastaisesti kirkollisverorahoja. Ylitorniolla hintojen tarkistus pyritään siirtämään vuoteen 2027, jolloin haltijakuulutuksia on ehditty tehdä useampi vuosi. Haudanhaltija voi valita haudalle hautaoikeutta tai luopua haudasta. Tämä lisää

hautaustoimenpalvelun käyttäjille tasa-arvoisuutta ja kirkollisveron käyttäminen hautaustoimeen saataneen vähenemään.

9.2.5 Hautaustoimen kustannus

Hautaustoimen tuotot ja kustannukset on arvioitu 90 hautaustapahtuman mukaisesti. Keskimääräinen kustannus yhdestä hautauksesta seurakunnalle vuonna 2023 oli hautaustuottojen jälkeen 3 631 euroa, joka katettiin kirkollisverolla.

Kustannus ei sisällä papiston, kanttorin eikä siunaustilaisuuden kustannuksia.

Kirkkohallitus on uudistanut hautaustoimen hinnoittelun ohjetta niin, että seurakunnan vastuu ja kirkollisrahoista käytettävä summa hautauspalveluihin vähenisi. Tämä tarkoittaa käytännössä painetta korottaa hautauspalvelun hinnoittelua omaisille.

9.3 Haudanhoitosopimukset

Kustannuspaikat: Haudanhoitosopimukseen liittyvä seuranta hoidetaan uudella kustannuspaikalla Haudanhoitosopimukset 10140500000

Hautojen hoitaminen ei ole seurakunnan perustehtävä, vaan se on seurakunnan oma valintainen tehtävä. Seurakunnalla ei ole lakisääteistä velvoitetta hautojen hoitopalvelun tuottamiseen. Haudanhoitosopimukset kustannuspaikalle 1014050000 on siirretty entisen haudanhoitorahaston 9004050000 tiedot ja varat.

Haudanhoitosopimukset = ent. haudanhoitorahasto

Hautainhoitorahasto

kustannuspalkka 9004050000

Tavoitteet

- Hautainhoitorahasto toiminta voittoa tuottamattomalla tavalla
- Paikallisia kausityöntekijöitä sopimushautojen hoitoon avoimen työnhakuprosessin kautta
- Kehittää hautainhoidon palveluita omaisia ja vainajia kunnioittaen taloudellisesti järkevällä tavalla
- Laadukkaan palvelun tuottaminen
- Hyvä tiedottaminen
- Ympäristövaatimusten huomioiminen
- Varallisuuden vastuullinen hoitaminen

Toteutus

- Varojen sijoittaminen sijoitusstrategian mukaisesti
- Verkkokauppa, mahdollistaa paremman palvelun hankkimisessa ja tiedottamisessa
- Hinnoittelussa pitkäaikaista sopimusta suosiva toimintamalli
- Haudanhoitojen kehittäminen hoitotyössä
- Työn kehittäminen pieneneviin henkilöresursseihin

Seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. (KL 3 luku 33 §)

Seurakunnalla on jatkossa hautojen hoitamista varten oma seurantakohde (ent. haudanhoitorahasto. Jos toimivaltaista hautaoikeuden haltijaa ei ole valittu tai määrätty, seurakunta voi harkita sopimuksen tekemistä muunkin henkilön kanssa, jolla on oikeus tulla haudatuksi hautaan tai jonka omainen on haudattu hautaan. Jos toimivaltainen hautaoikeuden haltija ei hyväksy tehtyä sopimusta, seurakunnalla on oikeus irtisanoa sopimus ja palauttaa jäljellä oleva hoitokorvaus sopimuksen osapuolelle.

Seurakunta tarjoaa vuosittain kesä ja kasteluhoitoa vuoden tai viiden vuoden hoitosopimuksilla. Vuonna 2024 haudanhoitorahasto palveli 527 sopimusasiakasta. Jonka pohjalta arvioitu tuotto vuodelle 2025 on pitkäaikaisista sopimuksista 42 000 euroa (323800/10140500000)

Haudanhoito sopimukset muodostuvat pääosin seurakunnan tarjoaman verkkokaupan kautta. Sähköinen toiminta mahdollistaa lukumääräisesti laajan sopimuskokonaisuuden hallinnan tietoturvallisesti ja helposti. Sopimukset säilytetään Therefore- järjestelmässä.

9.3.1 Kustannusten ja tuottojen eriyttäminen seurakunnan taloudesta

Haudanhoitopalvelun tuottamisesta muodostuu kustannuksia.

Seurakunnan kustannuksista haudanhoidolle on jaettu kirkkohallituksen kirjausohjeen mukaisesti kukkien hoitoon liittyviä kustannuksia.

Haudanhoitosopimuksien tietojen hallinta ja säilyttäminen on osa Therefore järjestelmän kustannusta. Haudanhoitosopimukset kustannuspaikalle on kirjattu talousarviossa yksi Therefore ohjelmisto lisenssit 800 euroa. (433000/1014040005).

9.3.2 Kiinteistöjen yleiskulut

Seurakunnan kiinteistöjen yleiskulut -kustannuspaikalle, kerätään toimintavuoden ne kustannukset, joita ei suoraan voida kohdentaa vain tietyille kiinteistöille. Haudanhoitoon näitä kustannuksia ei ole arvioitu. Näihin kuluihin voidaan laskea hoitohautojen hoitamiseen käytettävä vedenkulutusarvio, työvälinekulut jne. seurakunnan kuluista.

9.3.3 Yleishallinnon kustannukset

Seurakunnan muu yleishallinto –kustannuspaikalle kerätään toimintavuoden ne kustannukset, joita ei suoraan voida kohdentaa tietyille työalalle tai kustannus on niin pieni, ettei sitä ole tarkoituksenmukaista jakaa laskun kirjauksen yhteydessä useille kustannuspaikoille. Yleishallinnon kulut jaetaan henkilöstökulujen suhteessa kustannuspaikoille. Hautainhoitorahastolle siirtyy henkilöstökulujen suhteessa osuus yleishallinnon kustannuksista.

9.3.4 Työajankäytön arviointi

Haudanhoitoon palkataan vuosittain kausityöntekijöitä ja/tai mahdollisesti ostopalveluna hautojen hoitamiseen. Talousarviossa henkilöstömäärä on 27,5 henkilötyökuukautta niin, että osan henkilöstön työaika on 6 tuntia päivässä ja palkkauskuluihin on laskettu 10 000 euron tuki (4240000/101405000).

9.3.5 Haudanhoidon taloudellinen tasapaino

Haudanhoito on osa seurakunnan vapaaehtoista toimintaa, ja kustannusten kattamisesta vastaavat palvelun ostajat, ja kulujen tulee olla tasapainossa. Vuosittaiset vaihtelut ovat kuitenkin sallittuja. Talousarviovuodelle ei ole suunniteltu erillistöitä. Hoitosopimus hautojen kertaluontoiset (kivien suoristaminen, haudan pintojen puhdistamiset ja istutusaltaiden asettaminen) on pääosin tehty tarpeen mukaisesti noin 400 haudalle. Sen sijaan mullan uusimista tehdään tasaisin väliajoin 3-5 vuoden välein kaikkiin hoitohautoihin. Talousarviossa on huomioituna 20 200 euron tuloutus haudanhoitorahaston aikaisempina vuosina kertyneistä varoista (323700/1014050000)

9.3.6 Haudanhoitosopimusten varallisuuden hoitaminen

Kirkkoneuvosto on vahvistanut sijoitusstrategian vuonna 2023. Strategia noudattaa seurakunnan sijoitusstrategiaa. Haudanhoitosopimusten varoja on sijoitettu 430 000 euroa eri rahastoihin. Sijoitetusta varallisuudesta on arvioitu tuottoa talousarviovuodelle 32 000 euroa.

9.3.7 Haudansopimuksien talousarvio ja taloussuunnitelmat

Hoitosopimukset sisältyvät hautaustoimen talousarvioon. Selkeyden vuoksi ohessa on eriytettynä hoitosopimusten osuus (ent. haudanhoitorahasto)

	TP 2023 HHR	TA 2024 HHR	TA2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	73 800	66 500	62 200	62 200	62 200
Maksutuotot	73 800	66 500	62 200	62 200	62 200
Toimintakulut	-73 800	-66 500	-62 200	-62 200	-62 200
Henkilöstökulut	-27 800	-54 000	-50 000	-50 000	-50 000
Palkat ja palkkiot	-22 300	-43 500	-49 000	-49 000	-49 000
Henkilösivukulut	-5 500	-10 500	-11 000	-11 000	-11 000
Henkilöstökulujen oikaisuerät			10 000	10 000	10 000
Palvelujen ostot	-35 000	-11 000	-2 700	-2 700	-2 700
Aineet ja tarvikkeet	-11 000	-11 000	-9 500	-9 500	-9 500
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0

9.3.8 Haudanhoitosopimusten taloussuunnitelma

Sopimushautojen toiminta tulee olla taloudellisesti tasapainossa, jottei siitä siirry vastuuta seurakunnalle. Aikaisempi rahaston ylijäämä on antanut mahdollisuuden pitää palvelun taso laadukkaana kustannusten noususta huolimatta ja mahdollistaa maltilliset hinnankorotukset. Hoitosopimusten taloutta on tarkkailtava jatkossakin. Tarvittavia toimenpiteitä voidaan tehdä vuona 2025-2026 alkaen, jolloin uusi hautojen hoitosuunnitelma voi ohjata haudanhoitosopimusten palveluiden kysynnän vähenemiseen.

Haudanhoitopalveluiden markkinointi on osa hyvää asiakaspalvelua. Palvelua pyritään tarjoamaan aktiivisesti. Sopimusvarallisuutta pyritään pitämään tasolla, joka mahdollistaa palvelun laadun pitämisen hyvänä kustannusten noususta huolimatta.

Tulevina vuosina haudanhoitotasoa tulee harkita ja seurata kustannusten nousua suhteessa hoitohaudoista saatavaan tuottoon.

9.4 Hautaustoimi, talousarvio

		TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
4	Hautaustoimi	Toimintatuotot	67 785	73 000	134 200	134 200
4	Hautaustoimi	Toimintakulut	-199 598	-220 600	-263 000	-257 000
4	Hautaustoimi	TOIMINTAKATE	-131 812	-147 600	-128 800	-122 800
4	Hautaustoimi	Rahoitustuotot- ja kulut	-50 808	-61 700		
4	Hautaustoimi	Sisäiset korkokulut	-50 808	-61 700		
4	Hautaustoimi	VUOSIKATE	-182 620	-209 300	-128 800	-122 800
4	Hautaustoimi	Poistot ja arvonalentumiset	-26 810	-40 200	-29 214	-29 214
4	Hautaustoimi	Sisäiset vyörytyserät	-116 898			
4	Hautaustoimi	TILIKAUDEN TULOS	-326 328	-249 500	-158 014	-152 014
4	Hautaustoimi	Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-96 667			
4	Hautaustoimi	Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai	100 000			
4	Hautaustoimi	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-322 995	-249 500	-158 014	-152 014

10 PÄÄLUOKKA 5, KIINTEISTÖTOIMI

Seurakunnan varsinaisen toiminnan tukitoimi.

10.1 501, Kiinteistöhallinto

Kustannuspaikat: Kiinteistöjen yleiskulut (1015010000) . Kustannukset vyörytetään tilinpäätöksessä välittömien bruttokulujen suhteessa.

Kiinteistö- ja ympäristötoimi	
1015xxxxxx	kustannuspaikka
YLITORNION SEURAKUNTA	
Tavoitteet	Toteutus 2025
- Kiinteistöstrategiassa ja päätöksenteossa olevien toimien eteenpäin vieminen - Basis-järjestelmän aktiivisen käytön lisääminen - Ympäristödiplomin saaminen - Toimitilojen etsiminen vuokratiloina ja niiden järkevä käyttäminen - Kirkon käytön monipuolistaminen	- Kiinteistötoimikunnan kokoontumiset – eri investointitoimikunnat, päällekkäisyyksien karsiminen - Ripeä päätöksenteko - Basis -ohjelman käytön työaikaresursointi suntuille - Therefore ohjelman suntuion toiminnanohjaus aktiivisessa käytössä - Kiinteistön huoltokirja tiedot suntuion toiminnanohjausjärjestelmästä - Toimitilojen kilpailutus vuokratiloina - Kirkon käytön monipuolistaminen eri työaloilla

10.1.1 Yleistä kiinteistötoimesta

Kirkkohallituksen suosittaa seurakuntaa tarkastelemaan kiinteistöjen käyttöastetta, tekemään kuntoarvioita ja pohtimaan vaihtoehtoisia ratkaisuja käyttöasteeltaan vähäisien rakennusten tilalle.

10.1.2 Poistot ja arvonalentumat

Kirjanpidon poistot on arvioitu poistosuunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2025 ei ole valmistumassa merkittäviä hankkeita, joilla on vaikutusta poistoihin.

10.1.3 Rakennuksiin liittyvät toimenpiteet

Seurakunnan on mietittävä toimitilojen käyttöastetta ja lukumäärää, tarvetta on kartoitettava lähitulevaisuuteen ja arvioitava näitä vähintäänkin 20 – 30 vuotta eteenpäin tulevaisuuteen. Seurakunnan tehtävänä on tarjota seurakunnan toimintaa palvelevat toimitilat. Seurakunta voi omistaa kiinteistöjä, joista saada tulonmuodostusta tai kiinteistöt palvelevat seurakunnan toimintaa. (*Ylitornion seurakunnan kiinteistöstrategia 2020 – 2030 ja Kirkkohallituksen ohjaukset*)

Mahdolliset uudisrakentamiset ja Ylitornion kirkon monipuolisempi käytön mahdollistaminen nostavat kirkkotilan käyttöastetta ja vähentävät vastaavasti muihin tiloihin meneviä kustannuksia. Muutokset mahdollistavat tulevaisuuden seurakunnan palvelutoiminnan tarkoituksenmukaisesti, taloudellisesti ja seurakuntalaisille toimivan, viihtyisän, esteettömän ja turvallisen kirkkotilan. Kirkko on tehnyt päätöksiä myös maaseutulinjauksista ja kulttuuriperinnön hoidon avustuksista. Kirkon kunnostukseen on haettavissa Kirkkohallituksen rakennusavustusta.

Seurakunnan kiinteistöstrategian mukainen toimenpide seurakuntakodille ja talonmiehen asunnolle on niistä luopuminen tai peruskunnostaminen. Kirkkovaltuuston päätös 5.6.2024 § 15, on laittaa kohteet myyntiin purkukuntoisena. Näiden rakennuksien purkamisesta aiheutuvat kustannukset ovat kertakustannuksia. Kunnostaminen tai uudisrakentaminen ovat investointeina kirjattavia eriä. Eri toimenpiteiden arvioiminen jatkuu talousarviovuonna. Seurakuntakodin kunnostukseen ei ole saatavissa Kirkkohallituksen myöntämiä rakennusavustuksia. Seurakuntakotiin liittyviin toimenpiteisiin on kirjattu aikaisemmin investointivarauksena 100 000 euroa, tästä varauksesta on kuluvana vuonna käytetty seurakuntakodin tutkimuksiin osa. Jäljelle jäävä varaus voidaan käyttää seurakuntakotiin tehtäviin toimenpiteisiin talousarviovuonna tai lähivuosina

Vakuutusten ja sähkönhankinnan kilpailutuksessa tehdään yhteistyötä lähiseurakuntien ja kuntien kanssa. Näistä palveluista on arvioitu maksettavan vuosittain asiantuntijapalkkioita 2 200 euroa vuodessa (440000/1015010000).

10.1.4 Tilojen käytön kustannukset

Vainajien säilytykseen käytettävä kylmiön arvioidut ulkoiset kustannukset ovat 300 euroa kuukaudessa, 3 600 euroa vuodessa, on kirjattu kokonaan hautatoimen kustannukseksi. Kirkon varaston käyttämisestä hautatoimeen on arvioitu kuluksi 4 200 euroa vuodessa. (453000/101404000) kirjattava. Ylitornion kirkon vuokratuotoksi on kirjattu 7 800 euroa (345000/1015020000).

Seurakunnan omassa toiminnallisessa käytössä olevien kiinteistöjen ja huoneistojen kustannukset kirjataan tilinpäätösvaiheessa kokonaisuudessaan kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan sisäisinä vuokrina seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen pääloille. Raporteissa nämä erät sisältyvät sisäisiin eriin.

Talousarviossa on huomioitu oman toiminta kokonaan vuokratilassa, vuosikustannus on arvioitu 40 200 euroa (101509000,101509002).

Sähkösopimuksessa otettiin käyttöön optiovuodet, jonka vuoksi sähkön hankintahinta on arvioitu vuoden 2024 mukaisesti.

Vartiointi ja turvallisuuspalvelu on arvioitu 5 400 euroon (435400/101501000).

10.1.5 Kiinteistöjen muut kustannukset

Ulkokunnossapidon sopimukset ovat voimassa 2025 – 2029. Talousarviossa kustannukset on arvioitu sopimuksen mukaisena.

10.2 502, Kirkot

Kustannuspaikat: Ylitornion kirkko (1015020000)

Seurakunnan lakisääteinen velvollisuus omistaa ja ylläpitää yksi kirkko

Ylitornion kirkon alueen viheralueiden muutostyöt varattu 2000 € määräraha (435600/101502000)

10.3 504 Kappelit ja muut kirkkorakennukset

Kustannuspaikat: Meltosjärven kappeli (1015020001)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta omistamiseen tai ylläpitoon.

10.4 506, Seurakuntatalot

Kustannuspaikat: Ylitornion seurakuntakoti (101506000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta omistamiseen tai ylläpitoon.

Talousarviossa on huomioitu seurakuntakodin perusylläpidosta muodostuvat kustannukset 22 000 euroa.

10.5 509 Muut rakennukset

Kustannuspaikat: Miitti ja Virasto (101509002 ja 1015090000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta omistamiseen tai ylläpitoon.

Arvioitu vuosikustannus on 45 000 euroa. Seurakunnalla on tarkoituksena vuokrata yksi yhtenäinen tila, jossa työ- ja toimintatilat ovat ja joka palvelee parhaiten seurakunnan henkilöstön tarvetta palvella jäseniään ja kuntalaisia.

10.6 510, Maa- ja metsätalous

Kustannuspaikat: Maa- ja metsätalous (1015100000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta maa- ja metsätalouteen.

Metsänhoidossa noudatetaan seurakunnan metsänhoitosuunnitelmaa. Suunnitelmassa on huomioituna luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutosten hillitseminen. Metsän hakkuusuunnitelmissa otetaan huomioon metsien kestävä kehitys.

Metsätalous

kustannuspaikka 1015100000

Tavoitteet

- Metsänhoitosuunnitelman noudattaminen
- Ympäristönsuojelun huomioiminen
- Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen
- Luontoarvojen huomioiminen

Toteutus 2025

- Metsänhoitosuunnitelman mukaiset hakkuut ja istutukset
- Metsänmyynninkilpailutukset
- Myydään ja hoidetaan periaatteella toimiminen

10.7 511, Muu kiinteistötoimi

Kustannuspaikat: 1015090003

Ei käytössä olevia kohteita talousarviovuonna.

10.8 Ympäristötavoitteet

Ylitornion seurakunnan ympäristötavoitteet

Tavoitteet

- Ympäristödiplomin saaminen
- Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden sitouttaminen tavoitteeseen

Toteutus

- Ympäristödiplomin saamisen edellytysten täyttäminen
- Luvattujen asioiden tiedostaminen ja niiden huomioiminen jokaisessa tehtävässä

Seurakunta on hakenut ympäristödiplomia, jonka auditointi tapahtunee vuonna 2025. Hankkeeseen ei ole varattu määrärahaa.

10.9 Basis- järjestelmä, kiinteistöasiakirjojen digitointi

Välttääksemme kahdenkertaista työtä, odotamme Kirkkohallituksen ohjeita kiinteistöjen asiakirjoista, jotka ovat digitoituna Kirkkohallituksen Basis tietokantaan.

Piirustusten digitointiin ja siirtämiseen Basis-ohjelmistoon kiinteistöstrategian mukaisesti on tehty, vuonna 2019 ja esineistön osalta vuonna 2020 Kirkkohallituksen tarjoamaan Basis –ohjelmistoon, mutta aineisto vaatii vielä erillisen nimeämistyön. Nimeämistyö siirretään tuleville vuosille. Basis- ohjelmistossa olevien tietojen ylläpito on jatkuvaa. Mikäli näitä asiakirjoja joudutaan arkistomaan myös toiseen järjestelmään, se tehdään myöhemmässä vaiheessa.

10.10 Kiinteistötoimi, talousarvio

			TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
5	Kiinteistötoimi	Toimintatuotot	327 477	119 400	81 300	81 300	81 300
5	Kiinteistötoimi	Toimintakulut	-200 577	-210 650	-150 320	-159 520	-159 520
5	Kiinteistötoimi	TOIMINTAKATE	126 900	-91 250	-69 020	-78 220	-78 220
5	Kiinteistötoimi	Rahoitustuotot- ja kulut	-16 130	-19 600			
5	Kiinteistötoimi	Sisäiset korkokulut	-17 548	-19 600			
5	Kiinteistötoimi	VUOSIKATE	110 770	-110 850	-69 020	-78 220	-78 220
5	Kiinteistötoimi	Poistot ja arvonalentumiset	-54 851	-47 400	-26 942	-26 942	-26 942
5	Kiinteistötoimi	Sisäiset vyörytyserät	26 614				
5	Kiinteistötoimi	TILIKAUDEN TULOS	82 532	-158 250	-95 962	-105 162	-105 162

11 ERILLISET SEURANTAKOhteet

11.1 Sijoitusvarallisuus

Sijoitusvarallisuutta seurataan varallisuuslajeittain sekä sijoituskohteittain erillisillä projektinumeroilla.

11.2 Kulttuuriperinnön hoito, ylläpito ja säilyttäminen

Kirkkorakennukset ja niiden arvoesineistö ovat kirkollisen elävän perinnön välittäjiä ja ilmentäjiä. Ne ovat jatkuvasti seurakuntien käytössä ja niistä tulee huolehtia suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Kulttuuriperintö kuuluu kirkon kaikkiin työmuotoihin ja on osa elävää ja eteenpäin katsovaa toiminnallisuutta. Kirkollinen kulttuuriperintö kuuluu kaikille, riippumatta kirkon jäsenyydestä. Perustuslain mukaan vastuu kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Jokainen on myös osallinen kulttuuriperinnöstä ja kaikilla on siihen oikeus. Kirkkohallitus on ohjeistanut v. 2006 kustannukset, jotka sisältyvät kulttuuriperinnön seurantaan.

Kulttuuriperintö Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa pohjautuu universaaliin kristillisyyteen. Se on kansallista ja yhtenäistä sekä paikallisesti omaleimaista ja tarjoaa

ihmisille sekä yhteisöille identiteetin perustan. Kulttuuriperintö auttaa meitä ymmärtämään itseämme ja kohtaamaan muita. Kirkollisen kulttuuriperinnön suunnitelmallinen ylläpito ja vaaliminen edistävät kestävä kehityksen tavoitteita sekä säilyttävät ja siirtävät kansallisesti arvokasta kulttuuriomaisuutta tuleville sukupolville. Perustuslain mukaan vastuu kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Jokainen on osallinen kulttuuriperinnöstä ja kaikilla on siihen oikeus. Kulttuuriperintö auttaa meitä ymmärtämään nykyisyyttä ja rakentamaan tulevaisuutta. Kirkollisella kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan tässä strategiassa ihmisen toiminnasta syntynyttä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon aineellista, henkistä ja hengellistä perintöä. Aineelliseen kulttuuriperintöön kuuluvat kulttuuriympäristö ja maisema, kirkollinen rakennusperintö, muinaisjäännökset sekä kirkollinen esineistö ja taide. Osa näistä on lainsäädännöllä suojeltu tai muilla tavoilla määriteltä arvokkaaksi. Aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan kirkon elävää perintöä: henkistä ja hengellistä perinnettä, esimerkiksi kirkkomusiikkia, kirkollista tapakulttuuria ja jumalanpalveluskäytäntöjä. (<https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/08/KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf>) [KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf](https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/08/KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf) ([evl.fi](https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/08/KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf)).

Kulttuurihistorialliset seurantakohteita erillisellä projektinumerolla ovat Ylitornion kirkko ja kellotapuli, joilla on yhteinen projektinnumero (6000129). Kulttuurihistoriallisten kohteiden kunnossapitoon on haettavissa Kirkkohallitukselta avustusta.

11.3 Investoinnit ja pitkäaikaiset menot

Investointeja ja pitkäaikaisia menoja seurataan kohteittain erillisillä projektinumeroilla. Kustannukset kirjataan taseen pääryhmään, kun kohde on todettu valmiiksi ja/tai käyttönotetuksi. Investoinnit ovat esitetty kohteittain kohdassa investoinnit.

11.4 Työhyvinvointi

Työhyvinvoinnin kustannuksia seurataan erillisellä projektinumerolla kirjanpidossa. (8003133)

11.5 Kirkkohallituksen erillisprojektit

Kirkkohallitus raportoi ja seuraa erillisiä projekteja ja hankkeita erillisin seurantakohtein.

12 LIIKETOIMINTA JA ELINKEINOTOIMINTA

12.1 Verovelvollisuus

Seurakunta on verovelvollinen liiketoiminnasta ja metsätalouden harjoittamisesta.

Liiketoiminnaksi luetaan seurakunnan omistamien asiakastilojen tilapäinen vuokraaminen tilaisuuksia varten. Vuokrattavia kohteita on Meltosjärven Kappelissa ja Ylitornion kirkossa. Tilapäinen tilojen vuokraaminen on tulojen osalta sataprosenttisesti sekä arvonnalisäverollista että tuloverolain mukaista (TVL) tuloa. Kustannusten osalta vähennyskelpoista kulua on tilojen verollisessa käytöstä lasketun käyttöasteen mukainen osuus kokonaiskuluista.

Metsätalouden harjoittaminen on kokonaisuudessaan arvonnalisäverollista ja tuloverolain mukaista (TVL) tuloa.

12.2 Arvonnalisäverovelvollisuus

Seurakunta on liiketoiminnasta ja metsätaloudesta arvonnalisäverovelvollinen.

Liiketoiminnan ja metsätalouden tuotot ovat kokonaisuudessaan arvonnalisäverollista tuloa.

Arvonnalisäverollinen osuus toiminnasta:

Meltosjärven kappeli, Ylitornion kirkko tuotot	100 %
Metsätalous	100 %

Rakennusten vuokraukseen liittyvistä kustannuksista ei vähennetä arvonlisäveroa, koska arvonlisäveron vähentämisellä ei ole merkittävää hyötyä.

13 SISÄINEN LASKENTA JA VALVONTA

13.1 Kustannusten kohdistaminen

Kustannusten kohdentaminen on toimintolaskentaa. Se tarkoittaa toimintakulujen ja -tuottojen jakamista tehtäväalueiden kesken sekä hallintokulujen ja muiden tukipalveluiden kulujen jakamista 2 - 4 pääluokan tehtäväalueille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisen tavoitteena on saada tilastoitua taloudellisten resurssien jakautuminen perustehtävien kesken.

Pääluokka: 1 = Hallinto, 2= varsinainen toiminta, 4= hautaustoimi ja 5 = kiinteistöt, 6 = rahoitustoimi (erillinen tekninen seurantakohde), sekä hautainhoitorahasto, jonka kirjanpidontunnus on 900. Kustannusten kohdentamisella tuotettu tieto palvelee seurakunnassa tapahtuvaa toiminnan ja talouden suunnittelua, valvontaa, johtamista.

Luottamushenkilöille kustannusten seuraaminen pääluokkatasolla antaa kokonais kuvan seurakunnan talouden jakautumisesta seurakunnan perustehtävien, varsinaisen toiminnan ja lakisääteisen hautaustoimen lisäksi tukipalveluiden kustannusten osuudesta suhteessa toimintaan.

13.2 Sisäiset kirjanpidon erät ja vyörytykset

Sisäiset erät käsitellään vain tilinpäätöksessä Kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti.

Sisäiset vuokrat kirjataan sisäisinä erinä kustannuspaikoille rakennuksen käyttöasteen mukaan.

Sisäiset korot kirjataan joulukuun poistoajossa vastaamaan tilikauden oikeaa korkoprosenttia.

13.3 Talouden katsaus

Talouden katsaukset toimielimille laaditaan seurakunnan taloussäännön mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista.

13.4 Sisäinen valvonta

Seurakunnalla on laadittuna sisäisen valvonnan ohje. Sisäistä tarkkailua ja valvontaa tehdään arjen työnä ja johtavat viranhaltijat laativat vuosittain raportin kirkkoneuvostolle. Sisäisestä valvonnasta vastaa kirkkoneuvosto.

14 VEROTULOARVIO, VALTIONRAHOITUS JA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KULUT

Verotuloarvio on arvioitu Kirkkohallituksen tilaamassa FCG:n tekemässä seurakuntien talousanalyysissä. Analyysi on julkaistu syyskuussa 2024. Kirkollisverotuottoarvio talousarviovuodelle on 764 000 euroa (500000/1006010000).

Seurakunnan kirkollisvero vuodelle 2025 on arvioitu 1,5 % mukaan ja taloussuunnitelmissa vuosille 2026–2027 1,7 % mukaisesti.

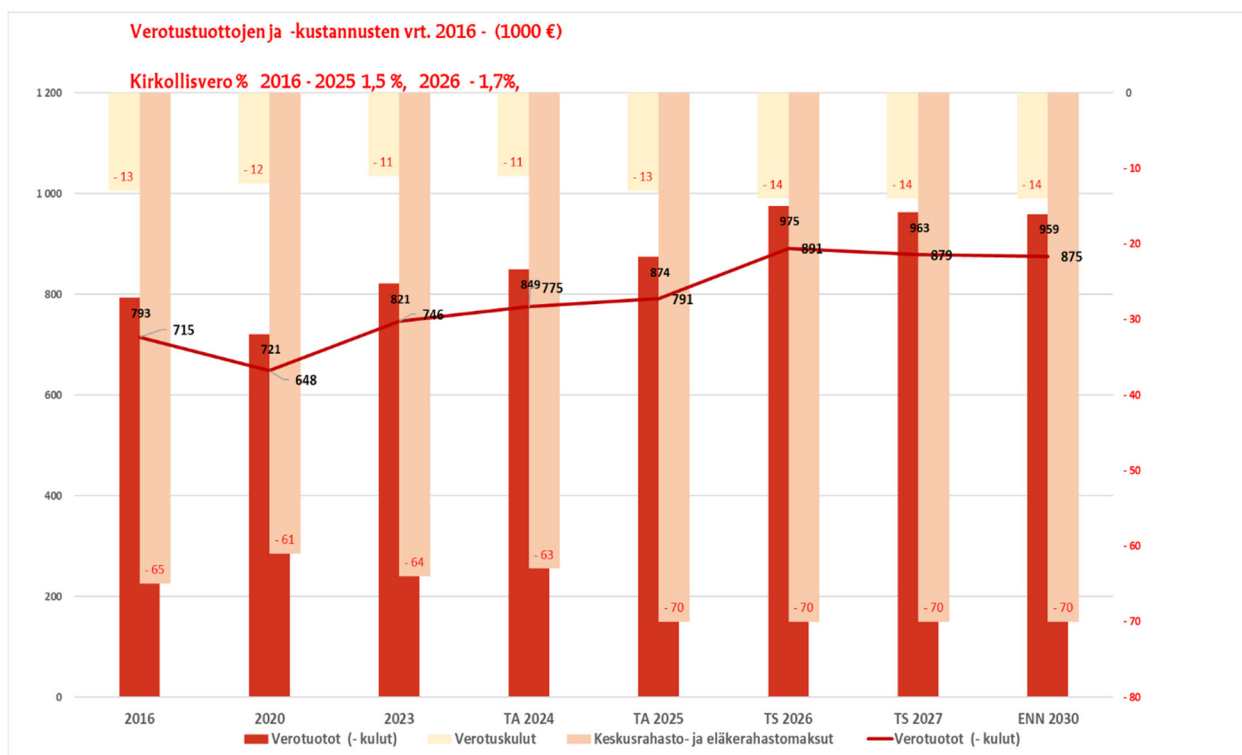
Kirkollisveron korotuspainetta lisää merkittävät rakennuksiin liittyvät korjausvelat, joista on kerrottu tässä talousarviossa kohdassa kiinteistötoimi, lisääntyvä säätely ja valvonta, julkisen talouden kasvavat hallinnon ja talouden asioihin liittyvät toimenpiteet, palveluiden laadun parantamisen tarve ja kustannusten yleinen nousu.

Oulun hiippakunnassa kirkollisveroprosentti oli vuonna 2022 keskimäärin 1,71 %.

Valtionrahoitus jaetaan seurakunnalle kunnan väkiluvun mukaisesti. Talousarviossa tuotto on arviolta 31,53 € / henkilö. Valtionrahoitusta on arvioitu 109 800 euroa (511000/1006010000). Hallitus linjaa valtionrahoitusta tarpeidensa mukaisesti ja tuleville vuosille on odotettavissa valtionrahoituksessa merkittäviäkin muutoksia.

Keskusrahastomaksu noudattaa annettua laskentakaavaa, 6,5 % laskennallisesta kirkollisverotuotosta. Verotuskuluina on kirjattu verohallinnon antama kustannusarvio.

Pääluokka			TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
6	Rahoitustoimi	Kirkollisverotulot	743 602	772 000	764 000	866 000	873 000
6	Rahoitustoimi	Valtionrahoitus	77 648	77 000	109 800	109 000	90 000
6	Rahoitustoimi	Verotuskulut	-10 909	-11 000	-13 000	-13 000	-13 000
6	Rahoitustoimi	Kirkon rahastomaksut	-63 010	-63 000	-70 000	-70 000	-70 000
6	Rahoitustoimi	Rahoitustuotot- ja kulut	126 754	110 500	91 500	41 500	41 500
6	Rahoitustoimi	Korkotuotot	5 774				
6	Rahoitustoimi	Muut rahoitustuotot	63 570	40 000	100 000	50 000	50 000
6	Rahoitustoimi	Sisäiset korkotuotot	68 357	81 300			
6	Rahoitustoimi	Arvon alentumiset sijoituksista	-876				
6	Rahoitustoimi	Korkokulut	-8 785	-8 400	-8 500	-8 500	-8 500
6	Rahoitustoimi	Muut rahoituskulut	-1 286	-2 400			
6	Rahoitustoimi	VUOSIKATE	874 085	885 500	882 300	933 500	921 500
6	Rahoitustoimi	Sisäiset vyörytyserät	73 919				
6	Rahoitustoimi	Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0				
6	Rahoitustoimi	Tuotot	88 222				
6	Rahoitustoimi	Kulut	-88 222				
6	Rahoitustoimi	TILIKAUDEN TULOS	948 004	885 500	882 300	933 500	921 500
6	Rahoitustoimi	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	948 004	885 500	882 300	933 500	921 500

VEROTUOTOT	2016	2020	2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	ENN 2030
Kirkollisvero	696	644	743	772	764	866	873	879
Valtionrahoitus (ent. yhteisövero)	97	77	78	77	110	109	90	80
Verotuet yhteensä	793	721	821	849	874	975	963	959
Verotuskulut	-13	-12	-11	-11	-13	-14	-14	-14
Keskusrahastomaksut	-36	-28	-30	-30	-33	-33	-33	-33
Eläkerahastomaksu	-29	-33	-34	-33	-37	-37	-37	-37
Keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut	-65	-61	-64	-63	-70	-70	-70	-70
Verotuet (- kulut)	715	648	746	775	791	891	879	875

	2020	2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	ENN 2030
Kirkollisvero ka (maksava jäsen) €/v	259	346	364	370	429	439	451

15 SAADUT AVUSTUKSET, LAHJOITUKSET JA KERÄYSTUOTOT

Omaan käyttöön jäävät kolehdit ja lahjoitustuotot sekä yhteisvastuukeräyksen seurakunnalle jäävä osuus käsitellään tuloslaskelman tileillä Kirkkohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnan käyttöön kerätyt varat ovat hyvin säädeltyjä ja yleisesti niihin vaaditaan erillinen lupa. Lahjoituksen keräämisestä muodostuvat kulut vähennetään tilitettävistä tuloista. Yhteisvastuukeräyksen tilitapahtumissa käytetään si-

säisessä laskennassa apuna kustannuspaikkaseurantaa, jolloin keräyksen kustannukset vähennetään lahjoitusvaroista. Yhteisvastuukeräyksen nettotuotosta tuloutetaan seurakuntaan Kirkkohallituksen määrittämä prosenttiosuus seurakunnalle, joka lahjoitetaan keräyskohteen ja kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti paikallisesti.

Seurakunnan välittämät lahjoitukset, kolehdit ja muut saadut avustukset tilitetään täysimääräisenä keräyskohteelle ja nämä erät käsitellään kirjanpidossa taseen tileillä.

Keräyksissä pyritään tulevina vuosina aktiivisesti vähentämään käteisen rahan käsittelemistä ottamalla käyttöön eri seurakunnissa olevia keräystapoja. Tällä hetkellä käytössä on maksukortti mahdollisuus käteisen rinnalla, mutta tulevaisuudessa vaihtoehtoja lisätään puhelinmaksamisen mahdollistamisella mm. MobilePay.

16 YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA

16.1 Seurakuntien välinen yhteistyö

Yhteistyö Pellon ja Kolarin seurakuntien kanssa on tullut päätökseen 31.10.2024. Yhteisten järjestelmien käyttöönottoaminen Ylitorniolla ja yhteistyöseurakunnissa on mahdollistanut laajan kehittämistoimen, jolla seurakunnan talous- ja henkilöstöhallinto sekä muu hallinnollinen työ on saatettu tämän päivän vaatimusten mukaiseksi. Kehittämistyö on jopa pystytty toteuttamaan vähemmillä resursseilla kuin keskimäärin Suomen seurakunnissa kehittäminen on tehty. Yhteistyö on mahdollistanut kaikille seurakunnille Ylitornion seurakuntien hankkimien järjestelmien käyttämisen käyttäjäkohtaisilla lisenssimäärillä ja - hinnoilla. Näitä ohjelmistoja on mahdollisuus edelleenkin käyttää ja ohjelmistoihin on mahdollista liittää myös lisää seurakuntia.

16.2 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Seurakunta katsoo avoimesti eteenpäin ja nyt vapautuvilla talous- ja henkilöstöhallinnon työaikaresursseilla mahdollistetaan keskeneräisten hankkeiden loppuunsaattami-

nen. Loppuunsaatetut hankkeet vapauttavat tuleville vuosille talous- ja henkilöstöpalveluiden sitoutumista erilaiseen yhteistyöhön laajemmin eri toimijoiden kanssa tai tarpeen mukaan henkilöresurssia voidaan vähentää, ilman, että lakisääteiset työt jäisivät hoitamatta.

Seurakunnan varhaiskasvatustyötä tehdään pääsääntöisesti Lapin hyvinvointialueen kanssa järjestämällä erilaisia kerhoja ja tapahtumia lapsille ja perheille. Tämä yhteistyö ei tiedon mukaan aiheuta lisäkustannuksia.

17 LUOTTAMUSHENKILÖT, TOIMIELIMET JA VAPAAEHTOISTYÖ

Seurakunnassa toimivat kirkkovaltuuston ja –neuvoston lisäksi kiinteistötyöryhmä, joka toimii viranhaltijoiden apuna investointi-, kiinteistö- ja ympäristöarvoasioissa. Lisäksi seurakunta on nimennyt yhteisvastuutoimikunnan YV-keräyksen järjestelyn tueksi.

Toimintavarojen ja työntekijöiden työn kuormittavuuden keventämiseksi on vapaaehtoistyön määrä entistäkin tärkeämmässä roolissa. Vapaaehtoistyö lisää seurakunnan ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta ja ylläpitää kunnan väestön jäseniä myös seurakunnan jäseninä. Seurakunnan vapaaehtoistyöhön olisi tarkoituksen mukaista kouluttaa uusia henkilöitä. Vapaaehtoistyö vaatii hyvää koordinaointia.

Toimikuntien ja työryhmien jne. kokouksiin mahdollistetaan osallistuminen tarvittaessa Teams- ohjelman kautta etänä. Kirkkoneuvoston ja -valtuuston kokouksiin etäosallistuminen mahdollistetaan lain sallimissa rajoissa.

18 INVESTOINNIT JA PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

18.1 Investoinnit

Kirkkovaltuusto on hyväksynyt kiinteistöstrategian ja investointi – ja toimenpidesuunnitelman vuosille 2020-2030.

Kiinteistöstrategiassa olevat tekemättömät investointikohteet:

2024 - 2030	Seurakuntakoti, erikseen päätettävät toimenpiteet
	Akkulanraitin kaavoitukseen osallistuminen
	Kirkon takapiha, sosiaalitilat/ lämminvarasto ja parkkialue
	Kellotapulien kunnostaminen
	Hautausmaan kiviaidan korjaaminen
	Hautausmaan portin tolppien kunnostaminen
	Ylitornion kirkkoon ja portaisiin kohdistuvat toimenpiteet

Kuntotutkimuksen, Kirkkohallituksen ohjauksen ja tarveharkintojen jälkeen:

Ylitornion kirkon peruskunnostus, ulkovuori, katto, sisätilojen
LVIA-tekniikka, palotekniikka
Vainajien säilytystilan uusiminen
Sakastin/ kirkkotekstiilien säilytystilan rakentaminen

Työntekijöiden huomiona:

hautausmaan sosiaalitilojen uusiminen ja asiakaswc:n rakentaminen

Talousarviossa on huomioitu seurakunnan kokonaishankkeena suunnittelu ja projekti-johtokustannuksia useamman vuoden toteutuksella eri rakennuksiin.

Ylitornion kirkon ja kellotapulien peruskunnostukset, vainajien säilytystilan toiminnallisuuden ja työergonomian parantamiseen tarvittavat ratkaisut sekä hautausmaan asiakkaille ja työntekijöille tarvittavat uudet tilaratkaisut. Samanaikaisesti kirkon takapihan rakenneongelmat tulee korjata. Seurakunnan tarpeisiin soveltuvat kokoontumistilat voidaan vuokrata, rakentaa kokonaan uusi kirkon taakse rakennettavaan tilaan tai

kunnostaa nykyinen seurakuntakoti. Näistä korjaustoimista ja eri vaihtoehdoista teh-
täneen hankekartoitus vuoden 2024 aikana.

Talousarviossa kokonaishankkeena suunnittelu ja projektijohtokustannuksiin on va-
rattu 210 000 euron investointimääräraha, joka jakautuu seuraavasti:

Ylitornion kirkon nykyisen kylmävaraston purku Ylitornion kirkon nykyisen kylmän va-
raston purku ja uusi ”monitoimi” rakennus tilalle; hautausmaan henkilökunnan sosiaa-
lilitilat, asiakas wc-tilat, ruumishuone 12 kylmiöpaikkaa, lämmintä varastotilaa. Kohde
vaatii arkkitehti-, rakenne ja erikoissuunnittelun ja luvat.

Näiden suunnittelu-, selvitys- ja tutkimuskustannus	100 000 euroa
Investointiin liittyvä rahoituskustannus/vuosi	5 000 euroa
Investointinumero xx / 1015090003	

Ylitornion kirkon ja kellotapulin sisä- ja ulkopuolen korjaussuunnittelu (mm. arkkitehti-,
rakenne ja erikoissuunnittelu, luvat:

LVIAS-korjaukset, sisätila muutokset, sakastin laajennus ruumishuoneen paikalle
vesikaton ja julkisivun korjaus, ulkopuolen kunnostus, maanpinnan kallistukset, kulku-
väylät, esteettömyyden parantaminen, kellotapulin peruskorjaus; sähköt, rakenteet,
vesikatto ja julkisivu.

Näiden suunnittelu-, selvitys- ja tutkimuskustannus:	100 000 euroa
Investointiin liittyvä rahoituskustannus/vuosi	5 000 euroa
Investointinumero 2011034/1015020000	

Meltosjärven hautausmaan vainajatilan – varastotilan rakentamiseen saatiin rakennus-
lupa syksyllä 2024. Rakennuslupa on voimassa 3 vuotta. Tämä investointi on kirjattu
talousarviovuodelle ja sen kustannusarvio on 25 000 euroa. Investointinumero
xxxxxx/1014030001.

Talousarviossa on investointiin arvioitu 235 000 euroa.

18.1.1 Avustusten käyttötarkoitus

Kulttuuriperinnön hoitoon voidaan myöntää kirkkolain tarkoittamille kirkollisille rakennuksille, jotka on suojeltu kirkkolain, rakennusperinnön suojelulain tai asemakaavan perusteella. Avustusta voidaan myöntää rakennuksen rakenteiden ja pintojen kunnostukseen, korjaukseen, restaurointiin tai konservointiin sekä lämmitys-, sähkö-, valvonta- ja paloturvallisuusjärjestelmien investointeihin. Tätä avustusta voidaan myöntää myös kyseisten rakennusten lähiympäristön pihojen, aitojen, porttien ja ulkovalaistuksen kunnostukseen. Kirkollisen arvoesineistön konservointiin ja säilytykseen liittyvät hankkeet sekä sankarihautausmaiden kunnostustyöt kuuluvat myös tämän avustuksen piiriin. Suunnitelmista tulee yleensä pyytää Museoviraston lausunto, joka liitetään avustusasiakirjoihin.

19 MUUT KUSTANNUKSET

Talousarviossa olevat muut arvioidut kustannukset noudattavat pääosin olemassa olevia sopimuksia, saatuja kuluarvioita ja vuoden 2023 / 2024 toteumia.

Luotollisesta shekkitilistä ja olemassa olevan luoton korkokuluja on arvioitu 8 500 euroa (610000/1006010000). Rahoitus- ja pankkipalvelukuluja 3 500 (432100/1011050000)

20 VARALLISUUDEN HOITAMINEN

20.1 Sijoitusvarallisuus

Kirkkoneuvosto on vahvistanut sijoitusstrategian vuonna 2023. Osinkotuottoja arvioidaan saatavan edellisen vuoden tapaan 40 000 euroa ja rahoitusvarallisuuden tulouttamista on arvioitu 60 000 euroa (605000/101601000).

Sijoitusvarallisuus oli 31.12.2023 2,3 milj. euroa. Sijoitusvarallisuuden tuotto kirjataan sijoituksen hankintahinnan tai sitä alemman arvon mukaisesti tilinpäätöksessä, jonka vuoksi tulouttamaton tuotto jää aina kirjaamatta tuotoksi. Tuottoa voidaan seurata laskennallisesti tilinpäätöksen ulkopuolella. Talousarviossa on arvioitu, että rahoitustuottoa tuloutetaan seurakunnan tulokseen, mikäli se on tarpeellista ja mahdollista. Mahdollinen sijoitusvarallisuuden tulouttaminen talousarviovuonna on todennäköisesti ajankohtainen, jotta nykyisellä tai jopa 0,2 % korotetulla kirkollisverotasolla pystytään vuosittaiset tulot ja menot saamaan tasapainoon.

20.2 Metsätalous

Metsävarallisuuden arvo ei pienene suunnitelluilla hakkuutoimenpiteillä. Metsävarallisuuden arvo on arvioitu 2,3 milj. euroon. Kuluvana vuonna, 2023, tehdyt puunmyynnistä sovitut kaupat ovat viimeinen metsänhoitosuunnitelman (– 2028) mukaisesta metsänhoidollisesta korjuuvelasta.

Talousarviossa on arvioitu metsän myyntiä metsänhoitosuunnitelman ja korjuuvelan kattamiseen 60 000 euron tuotolla (360000/1015100000) ja metsänhoidon kuluja 15 000 euroa (436200/1015100000). Metsänhakkuissa on yleinen käytäntö, että urakoitsijalla on hakkuun suorittamiseen aikaa kaksi vuotta. Tämä tarkoittaa talousarviossa sitä, että arvioitu hakkuutuotto voi tuloutua talousarviovuonna tai se tuloutetaan kokonaan tai osittain seuraavan vuoden aikana.

Tulevaisuudessa metsänhoidot tuotot ja kustannukset ovat tämän talousarvion mukaiset, ellei metsävarallisuutta käytetä kattamaan alijäämäisiä tilikausia.

20.3 Maa-alueet

Maa-alueiden uudelleen kaavoittaminen on osa vastuullista varallisuuden hoitoa. Maa-alueiden kaavoittamista tehdään tarpeen mukaisesti mahdollisesti yhtäaikaaisesti kunnan kaavoitusprosessien kanssa. Tämä kaavoitusprosessi ei ole edennyt ja investointi ei toteudu.

Seurakunta on vuokrannut pitkäaikaisilla sopimuksilla maa-alueita 1990-luvulla sen hetkisen taloustilanteen mukaisesti. Sopimusten päättyessä ja niitä uusittaessa vuokranhintaa on tarkasteltu uudelleen ottaen huomioon mm. maa-alueen käyttäminen. Lähivuosina on kuitenkin syytä tarkistaa pitkäaikaisten (päättävät vuonna 2035 -) maanvuokrasopimusten hinnoittelu, vastaako se nykyistä hintatasoa ja onko sopimuksellisesti näitä vuokria mahdollista tarkistaa. Nykyisellä tasolla vuokratuottoja saadaan 19 800 euroa (345000/101510000).

21 MUUT TALOUTEEN VAIKUTTAVAT MERKITTÄVÄT ASIAT

Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ja myös muut Euroopan ulkopuoliset epävakaat olot saattavat tuoda nopeita ja yllättäviä tässä talousarviossa huomioimattomia kustannusten nousuja. Inflaatio ja Suomen hallituksen linjaukset vaikuttavat hankintojen hintoja merkittävästi. Palkkojen nousu lisää verotuottoarviota, mutta vastavasti nostaa kustannuksia henkilöstökuluina sekä hankintaketjussa.

Seurakunnan tämänhetkinen varallisuus mahdollistaa Ylitornion kirkon, kellotapulien, vainajatilat ja kirkon ympäristön kunnostamisen, mikäli näihin hankkeisiin saadaan Kirkkohallituksen rakennusavustusta ja käyttötalouden menot ja tuotot saadaan tulevina vuosina tasapainoon. Mahdollinen kirkon taakse ajateltu lisärakennus henkilökunnan sosiaalityöksi ja muuhun laajempaan käyttöön vaatii huolellista suunnittelua ja projektijohtamista. Rakennuksiin kohdistuvat hankkeet tulee arvioida vähintään 30-vuoden käyttökustannuksina hankintakustannuksen lisäksi.

Yleisesti tarjouspyyntöihin on haasteellista saada riittävän kattavasti tarjouksia. Se johtaa usein hankintasopimukseen, johon ei ole vaihtoehtoa. Hankinnassa yhden tarjoajan haasteena on laatuvaatimusten asettaminen ja hinnoittelun vääristyminen. Tarjouspyyntöjä pitäisi kehittää laajemmiksi ja miettiä yhteistyövaihtoehtoja esimerkiksi kunnan kanssa.

21.1 Seurakunnan varsinaisten toimintamallien kehittäminen

Seurakunnan taloutta ja toimintaa arvioidaan talouden- ja toiminnantilastojen tunnuslukujen kautta. Suurimmat menoerät ovat henkilöstö ja kiinteistöt. Lähtökohtaisesti muita suurempia menoeriä ei ole. Jos lisäksi ostopalvelut lasketaan henkilöstökuluksi, niin entistä suurempi vaikutus henkilöstön toimintamalleilla ja työssäoloajan tehokkaalla käyttämisellä on.

Henkilöstön toimintamallit ja niiden kehittäminen sekä tehtävien ohjaaminen ja priorisointi johdetaan paikallisesti pääsääntöisesti kirkkoherran toimesta. Toimintamallien uudistamisella ja työtehtävien mitoittamisella voidaan työntekijän työaika tarkistaa ja sen myötä muuttaa. Seurakunnan henkilöstöön kohdistuvat muutokset ovat pitkiä ja vaativia prosesseja.

21.2 Talouden raportoinnin kehittäminen

Kirkon Palvelukeskuksen hankkima PowerBi ohjelma on seurakunnan raportointityökalu. Ohjelmistoa kehitetään jatkuvasti ja kustannukset jyvitetään Kirkon Palvelukeskuksen toimesta seurakunnille.

Henkilökunnan talousarvion tallennus- ja seurantamahdollisuus on osa sisäisen raportoinnin kehittämistä ja sisäistä koulutusta, josta vastaa talous- ja henkilöstöpalvelut.

21.3 Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kirkkolainsäädännön uudistus kesällä 2023 aiheutti tarpeen päivittää aikaisempaan (yleiskirje 28/2021) kriisiytyvän seurakunnan ohjetta. Kirkkohallitus julkaisi uuden ohjeen 22.3.2024 (yleiskirje 16/2024).

On huomioitava, että jokaisen mittarin osalta voi olla perusteltuja syitä, miksi jokin niistä toteutuu. Investoinnit, henkilöstörakenteen järjestelyt tai yksittäiset tilanteet voivat johdattaa tähän. Jos kuitenkin on havaittavissa selkeää suuntaa talouden kehittymisestä negatiiviseksi, tulee seurakunnan talouden kestävyys ottaa tarkasteluun.

21.3.1 Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

- 1) Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 (tai korkeampi).
- 2) Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.
- 3) Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä vuotena.
- 4) Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.

Talouden kriisiytyvän mittariston tunnusmerkeistä talousarviokaudella toteutunee kohta kaksi. Tulos on jäämässä alijäämäiseksi kolmena vuotena peräkkäin ilman kertaluonteisia tuloutuksia. Lisäksi talousarviovuoden henkilöstökulut ovat edellisiä vuosia korkeammat, johtuen haudanhoitorahaston lakkauttamisesta ja rahaston henkilöstökulujen siirtymisestä seurakunnan henkilöstökuluihin. Tämän vaikutus yhteensä 60 000 euroa.

21.3.2 Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit

On huomioitava, että hallinto- tai toimintakulttuuriin liittyvät ongelmat saattavat näkyä useamman kohdan puutteina.

- 1) Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät
 - Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa
 - Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa
- 2) Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta
 - Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat
 - Hallintomenettelyn puutteellisuudet
- 3) Seurakunnan toimintaorganisaatio

- Perustehtävien (KL 3:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit
- Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointi ja on hetkellä alle 2000 jäsentä.

– Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri

4) Johtaminen seurakunnassa

- Johtamisen heikkoudet
- Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat
- Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin
- Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa

5) Seurakunnan henkilöstö

- Henkilöstön määrä
- Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia
- Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna

Seurakunnan jäsenmäärä on pudonnut viimeisen viiden vuoden aikana noin 7 %. Seurakunnalla on tiedossa yhteiskunnallisiin velvoitteisiin liittyviä puutteita, joiden korjaaminen on aloitettu vuonna 2022 ja se jatkuu edelleen. Lisäksi on tunnistettu puutteita kohdasta neljä, ja joidenkin puuteiden korjaamiseen on viranhaltijat tehneet alustavaa toimintasuunnitelma vuosille 2025 - 2027.

Seurakunnan varallisuutta tarkastellaan taseesta. Varallisuus heikkenee niinä vuosina, jolloin tilikauden tulos on alijäämäinen ja vastaavasti nousee, mikäli tilikauden tulos on ylijäämäinen. Seurakunnan varallisuus on vielä kohtuuhyvä ja seurakunnan tulevaisuuden eduksi voidaan lukea myös vähäinen rakennusten määrä. Seurakunta on luopunut viimeisten vuosien aikana useita rakennuksista, joiden omistaminen olisi vaikuttaneet negatiivisesti varallisuuteen. Taseen ulkopuolisia vastuita ovat rakennuksiin kohdistuvat merkittävätkin korjausvelat.

Metsävarallisuuden aktivoimisella voidaan kattaa mahdollista alijäämää. Metsästä saatava vuosittainen jatkuva tuotto-odotus on kirjattu talousarvion tuotto-odotuksiin

Rahavarojen riittävyys on laskenut muutaman lähivuoden aikana mittavien hautausmailla tehtyjen investointien vuoksi sekä alijäämäisien tilikausien seurauksena.

21.3.3 Kriisiytyvän seurakunnan mittariston johtopäätös

Ylitornion seurakunta ei täytä toimenpiteitä vaativia kriisiytyvän seurakunnan tunnusmerkkejä.

22 TALOUSARVIO LUKUINA

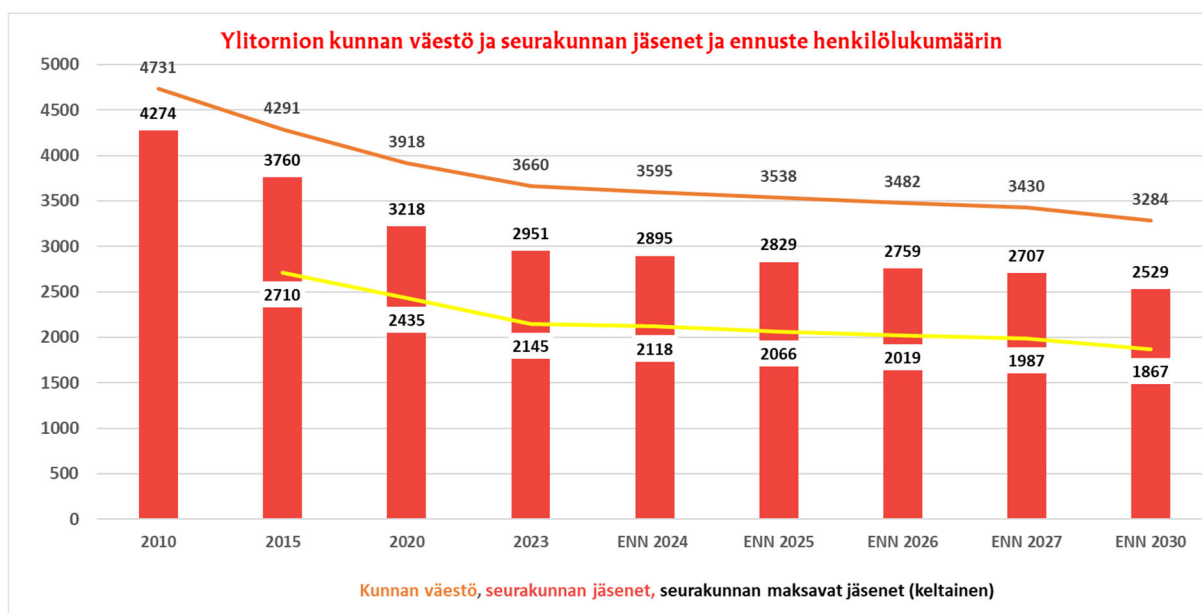
22.1 Tuloslaskelma-arvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmat vuosille 2026 – 2027

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Toimintatuotot	392 691	311 300	238 600	242 400	243 900
Korvaukset	125 451	114 000	0		
Myyntituotot	30				
Maksutuotot	68 311	73 700	139 000	137 800	139 300
Vuokratuotot	14 879	19 400	21 300	21 300	21 300
Metsätalouden tuotot	116 080	100 000	60 000	60 000	60 000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	6 788	600			
Tuet ja avustukset	6 355	600	300	300	300
Muut toimintatuotot	54 799	3 000	18 000	23 000	23 000
Toimintakulut	-1 079 932	-1 172 380	-1 265 020	-1 181 220	-1 183 720
Henkilöstökulut	-538 589	-600 500	-648 200	-628 200	-628 200
Palvelujen ostot	-367 973	-395 300	-394 150	-354 850	-357 350
Vuokratulut	-40 753	-58 100	-97 300	-84 700	-84 700
Aineet ja tarvikkeet	-91 431	-86 780	-85 750	-80 850	-80 850
Annetut avustukset	-21 174	-14 100	-16 500	-9 500	-9 500
Muut toimintakulut	-20 013	-17 600	-23 120	-23 120	-23 120
TOIMINTAKATE	-687 241	-861 080	-1 026 420	-938 820	-939 820
Kirkollisverotulot	743 602	772 000	764 000	866 000	873 000
Valtionrahoitus	77 648	77 000	109 800	109 000	90 000
Verotuskulut	-10 909	-11 000	-13 000	-13 000	-13 000
Kirkon rahastomaksut	-63 010	-63 000	-70 000	-70 000	-70 000
Rahoitustuotot- ja kulut	59 815	29 200	91 500	41 500	41 500
VUOSIKATE	119 905	-56 880	-144 120	-5 320	-18 320
Poistot ja arvonalentumiset	-81 660	-87 600	-56 156	-56 156	-56 156
Erillisikirjanpitoa hoidetut rahastot	0				
Tuotot (Haudanhoitorahasto)	88 222				
Kulut (Haudanhoitorahasto)	-88 222				
TILIKAUDEN TULOS	38 244	-144 480	-200 276	-61 476	-74 476
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-96 667				
Vapaaehtoiseten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	100 000				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41 578	-144 480	-200 276	-61 476	-74 476

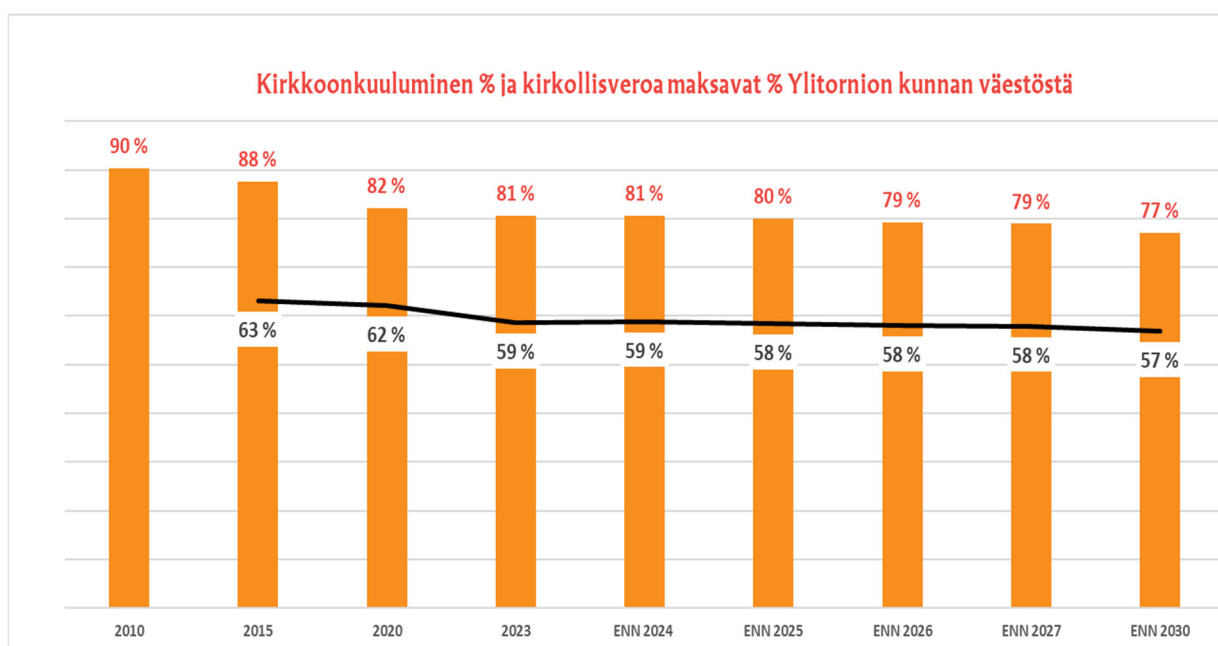
22.2 Tilastot väestökehityksestä

Ennuste: Kirkkohallitus, seurakuntien talousanalyysi FCG 9/2024

Ennusteen mukaan vuonna 2030 maksavia seurakunnan jäseniä on 1867 henkilöä, kun heitä vuonna 2023 oli 2145 henkilöä.

22.3 Kirkkoonkuulumisen osuus ja kirkollisveroa maksavat jäsenet %

Seurakunnan jäsenmäärä ja kirkollisveroa maksavien jäsenten määrä noudattavat pienten seurakuntien tilannetta. Ylitornion seurakunnan jäsenennusteiden muutokset ovat kuitenkin maltilliset verrattuna yleiseen jäsen kehitykseen. Ylitornion seurakunnan kirkkoonkuulumisprosentiksi on arvioitu noin 80 % Ylitornion väestöstä ja kirkollisveroa maksavien määrä vuosina 2025 - 2027 on 59 -58 % väestöstä.

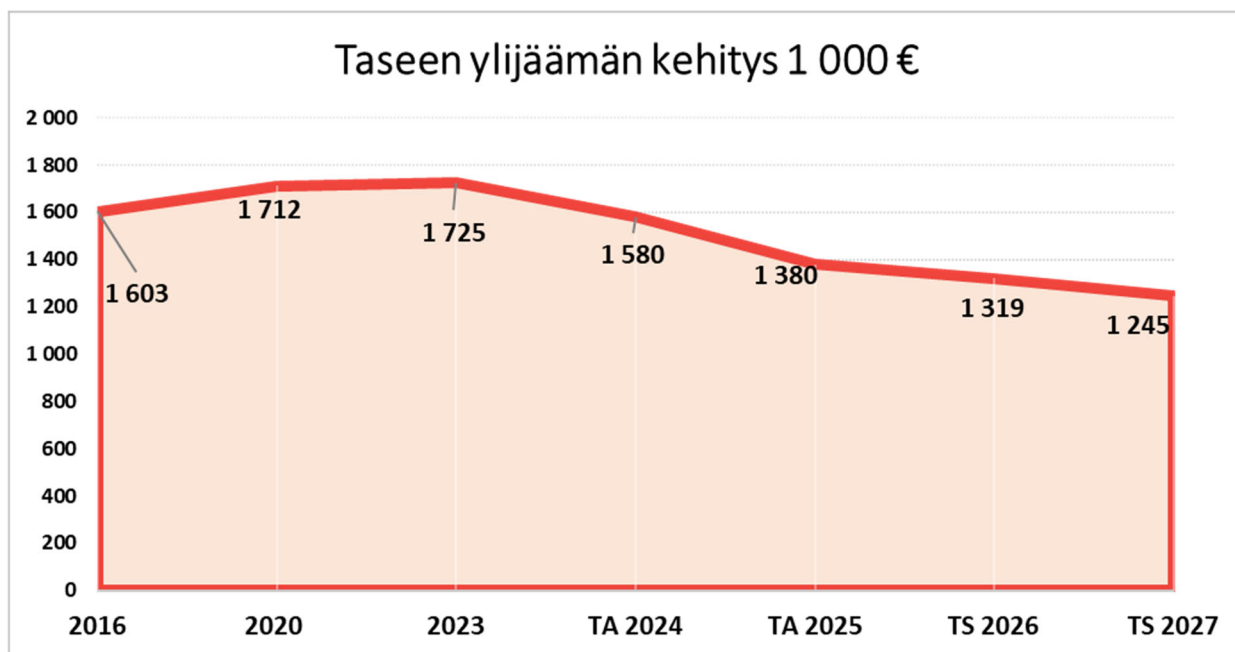
22.4 Kate seuranta 2023 - 2027

Talousarvioissa 2024 ja 2025 ja suunnitelmavuosilla 2026–2027 ei ole huomioitu Kirkkohallituksen toimesta tehtäviä tilinpäätösvelyörytyksiä, jotka näkyvät tilinpäätöstiedoissa.

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Hallinto	-176 786	-204 500	-354 250	-319 250	-319 250
Seurakunnallinen toiminta	-505 544	-417 730	-474 350	-418 550	-419 550
Hautaustoimi	-131 812	-147 600	-128 800	-122 800	-122 800
Kiinteistötoimi	126 900	-91 250	-69 020	-78 220	-78 220
TOIMINTAKATE	-687 241	-861 080	-1 026 420	-938 820	-939 820
Kirkollisverotulot	743 602	772 000	764 000	866 000	873 000
Valtionrahoitus	77 648	77 000	109 800	109 000	90 000
Verotuskulut	-10 909	-11 000	-13 000	-13 000	-13 000
Kirkon rahastomaksut	-63 010	-63 000	-70 000	-70 000	-70 000
Rahoitustuotot- ja kulut	59 815	29 200	91 500	41 500	41 500
VUOSIKATE	119 905	-56 880	-144 120	-5 320	-18 320
Poistot ja arvonalentumiset	-81 660	-87 600	-56 156	-56 156	-56 156
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0				
TILIKAUDEN TULOS	38 244	-144 480	-200 276	-61 476	-74 476
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-96 667				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	100 000				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41 578	-144 480	-200 276	-61 476	-74 476

22.5 Taseen ylijäämän kehitys

Taseen kertynyttä ylijäämää on syytä tarkkailla vuosittain. Taseen ylijäämä vuonna 2023 1 725 000 euroa. Talousarvion 2025 mukainen taseen ylijäämä 31.12.2025 on arviolta 1 380 000 euroa.

TASEEN YLIJÄÄMÄ	2016	2020	2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Peruspääoma	2 159	2 159	2 159	2 159	2 159	2 159	2 159
Muut omat rahastot	325	0	0	0	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	1 660	1 704	1 683	1 725	1 580	1 380	1 319
Laskettu tulos	-57	8	42	-145	-200	-61	-74
Taseen ylijäämä	1 603	1 712	1 725	1 580	1 380	1 319	1 245
Oma pääoma	4 087	3 871	3 884	3 739	3 539	3 478	3 404

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (Seurakunnan taloussääntö)

Alijäämän kattamiseksi on tehtävä erityisiä toimenpiteitä. Kirkollisveron korottaminen, sijoitustoiminnan mahdollisten tuottojen kotiuttaminen ja/tai puunmyynnin lisääminen riittänevät viiden vuoden ajanjaksolla arvion mukaisen alijäämän kattamiseen. Lisäksi toimitiloihin liittyvät toimenpiteet tulisi tehdä kustannuksia säästäen, mutta seurakunnan toimintaa tukien.

23 TALOUSSUUNNITELMA 2026 - 2027

Suunnitelmavuosille on arvioitu merkittävimmät suunnitellut muutokset ja muutoin taloussuunnitelma vuosille 2026 - 2027 noudattaa pääosin vuoden 2025 talousarviota. Rahoitustuottojen osuus on arvioitu 50 000 euroon. Jotta suunnitelmavuosille voidaan arvioida muutoksia, on ne toteutettava seurakunnan johdon ja luottamushenkilöiden yhteisillä päätöksillä ja kiinteistöstrategian mukaisesti.

Talouden (tulojen ja menojen) on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2)

23.1 Arvio tulevasta kehityksestä

Verotuloarviot on arvioitu FCG:n tekemän seurakuntien talousennusteen mukaisesti 1,7 prosentin mukaisesti, jotta tämänhetkisellä toimintamallilla ilman investointeja talous saadaan lähemmäksi tasapainoa, ilman että varsinaista toimintaa vähennetään oleellisesti nykyisestä.

Mikäli vuoden 2025 aikana saadaan keskeneräiset projektit vietyä loppuun, on talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden osalta mahdollisuus vähentää henkilöresursseja tai tarjota palvelua toisaalle.

Hautaustoimen kustannuksien kattaminen entistä enemmän omaisten maksuosuudella on erityisen hyvin tiedotettava asia. Hautausmaan hallinta-aikojen kuuluttamisprosessin jatkaminen on tarpeellista tulevana vuosinakin. Kuuluttamisprosessin kautta hautojen päättyneet hallinta-ajat saadaan veloitettua lain vaatimuksen mukaisesti.

Taloussuunnitelmassa on metsätalouden vuosituotot arvioitu 60 000 euroon.

Taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu mahdollisia tulevien investointien rahoitusku- luja tai poistoja.

Seurakunnan ympäristödiplomi saataneen vuoden 2025 alussa, joka osallistaa ja vaatii toimintamalliuudistuksia päätöksenteossa ja seurakunnan henkilöstöltä arjen työssä.

Rakennuksiin kohdistuvat päätökset ohjaavat seurakunnan toimintaa tulevaisuudessa.

24 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEET

Seurakunnan tuotto-odotukset muodostuvat verokertymästä, rahoitus- ja metsätaloustuotoista.

Talouden ja hallinnon järjestelmä kehittäminen on osin lain pakottamaa, mutta myös tulevaisuuteen katsovaa. Järjestelmien kehitystyö mahdollistaa tulevaisuudessa osaa mistasoltaan suppeampaa rekrytointia, helpottavat sijaistamista sekä tuovat suoraa henkilöresurssi säästöä. Järjestelmiä käyttävät jokainen seurakunnan työntekijä, jonka vuoksi kehitystyö palvelee jokaista työntekijää.

Tukitoimien, talous- ja henkilöstöpalveluiden ja kiinteistönhoidon palveluita on erityisesti tarkasteltu kustannusnäkökulmasta useamman vuoden ajan ja toimenpiteitä on tehty ja näiden toimien kehittäminen jatkuu edelleen. Lisääntyvä säätely, valvonta ja toisaalta myös tietoisuus vaatii kehittämään toimintamalleja ja järjestelmiä entistä enemmän. Näiden osalta kehitystyön vaikutusta voi mitata vertailemalla käytettäviä henkilöresursseja suhteessa seurakunnan jäsenmäärään ja sitä kautta muihin seurakuntiin.

Kiinteistöistä säästäminen on vaikea, mutta usein järkevin kohde. Kirkkohallituksen ja eri asiantuntijoiden toimesta, seurakuntia ohjataan säästämään ja varautumaan tulevaisuuteen vähentämällä rakennuksia ja lisäämällä kirkkojen käyttöastetta. Kirkkohallitus kun myös muiden asiantuntijoiden huoli seurakunnan perustehtävä turvaamisesta on syytä ottaa myös Ylitornion seurakunnassa tosissaan. Seurakunnan perustehtävä on tärkeää turvata riittävällä varallisuudella ja henkilöstölle on tarjottava turvalliset, toimivat ja terveelliset toimitilat.

Kustannussäästökohteiden löytyminen seurakunnan palveluista on osoittautunut haasteelliseksi. Ylitornion seurakunta toimii yhden henkilön/ vastuualue periaatteella ja suurimmat kustannukset ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut. Toiminnallisella puolella kustannussäästöjä on ollut vaikeaa löytää ilman että palvelutarjontaa vähennetään. Lähiseurakuntien kanssa toiminnallista yhteistyötä voitaisiin kehittää, jotta turvattaisiin palveluiden laatu ja saatavuus sekä mahdolliset yhteistoimen voisivat tuoda pitkällä aikavälillä säästöjä, mutta erityisesti säästää henkilöresursseja. Sähköiset toimintamallit mahdollistavat talous- ja henkilöstöpalveluiden verkostoitumisen laajemmin koko Suomen seurakuntien kanssa.

Myös hautaustoimen palvelua on selkeytetty ja kehitetty mutta myös laajennettu. Hautaustoimi on pohjoisen seurakunnille kustannus, vaikka se pitäisi kattaa omaisten maksamalla osuudella ja valtionrahoituksella. Tämä lakisääteinen palvelu haastaa seurakuntia monella tapaa. Asiaan on saatu päivitetty ohjeistus Kirkkohallitukselta.

Toimintamalleja on tarkistettu koko henkilökunnan osalta niin, että työyhteisössä työtä tehdään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan myös oman vastuualueen ulkopuolella oman osaamistason mukaisesti. Toimintavuoden aikana pyritään vielä löytämään uusia toimintamalleja seurakunnan palvelutehtävä huomioiden.

Seurakunnan henkilöriskit ovat hallittuja.

Seurakunnan henkilöstön hyvä työilmapiiri ja tekemisen tahtotila ovat seurakunnan vahvuuksia, joista tulee pitää kiinni, niitä pitää vahvistaa, ylläpitää ja tukea. Se, jos mikä näkyy seurakuntalaisille laajasti. Aikaisemmin työsuojeluvaltuutettumme lanseeraama lause; Onnelliset ihmiset saavat enemmän aikaiseksi - on tullut toteen näytetyksi.

24.1 Vaihtoehtoja talouden tasapainottamiseen

Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä, joita tulee vuoden 2025 aikana selvittää:

Kirkollisveron korottaminen
Rakennuksista luopuminen
Kirkon käyttöasteen parantaminen
Hautausmaiden hintojen tarkistaminen
Maksuttomien palvelujen ja toimintojen tarkasteleminen
Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa
Vapaaehtoistyön lisääminen laajan ja laadukkaan toiminnan ylläpitämiseksi
Henkilöstöresurssien tarkasteleminen
Metsätalouden tuottojen lisääminen
Sijoitusvarallisuuden mahdollisten tuottojen tulouttaminen (kertaluontoinen)

25 PÄÄLUOKKA 900, HAUDANHOITORAHASTO

Haudanhoitorahasto (9004050000) lakkautetaan 31.12.2024 ja haudanhoitorahaston varat, velat, sopimukset ja vastuut siirretään täysimääräisenä seurakunnalle 31.12.2024 tilanteen mukaisesti.

Haudanhoitosopimukseen liittyvä seuranta hoidetaan uudella kustannuspaikalla Haudanhoito 1014050000, joka sijoittuu tehtäväryhmään haudanhoito 4050.

26 VAIKUTUS VERTAILTAVUUTEEN

Haudanhoitorahaston siirtäminen seurakunnan juoksevaan kirjanpitoon vaikuttaa talousarvion vertailtavuuteen edellisiin toimintavuosiin. Aikaisempina vuosina haudanhoitorahasto on tuotu seurakunnan kirjanpitoon tilinpäätösvaiheessa kokonaistuotot ja – kustannukset tasoisesti ja vuoden 2025 talousarviossa tuotot ja kustannukset ovat osa seurakunnan tuottoja ja kustannuksia.

27 TALOUSARVION SITOVUUS

Kirkkovaltuusto päättää toiminnallisista tavoitteista sekä määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasoista. Sitovuustason tulee käydä selkeästi ilmi talousarviosta. Sitovuustaso on toimintakate pääluokittain tarkoituspäätöksen mukaisesti. Sitovuustason mukaista toimintakatetta ei saa ylittää. Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (Seurakunnan taloussääntö)

Vaikka talousarvion sitovuus on vahvempi kuin toiminta- ja taloussuunnitelman sitovuus, myös toiminta- ja taloussuunnitelma on seurakuntatalouden hallintoelimiä ja henkilöstöä velvoittava asiakirja. (Kirkkohallituksen yleisohje 18.10.2022)

Talousarviossa ei käsitellä sisäisiä eikä laskennallisia eriä (vyörytykset).

28 TALOUSARVION TÄYTÄÄNPANO - OHJEET

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ovat osa talousarvion laatimisen perusteita. Tämän talousarvion erillinen täytäntöönpano-ohje hyväksytään kirkkoneuvoston kokouksessa alkuvuodesta 2026, jonka jälkeen se tuodaan henkilöstölle ohjeeksi. Lisäksi taloutta ja toimintaa ohjataan seurakunnan kirkkovaltuuston tai kirkkoneuvoston hyväksymissä ohjeissa ja säännöissä. Nämä ohjeet ja säännöt löytyvät seurakunnan verkkosivuilta.